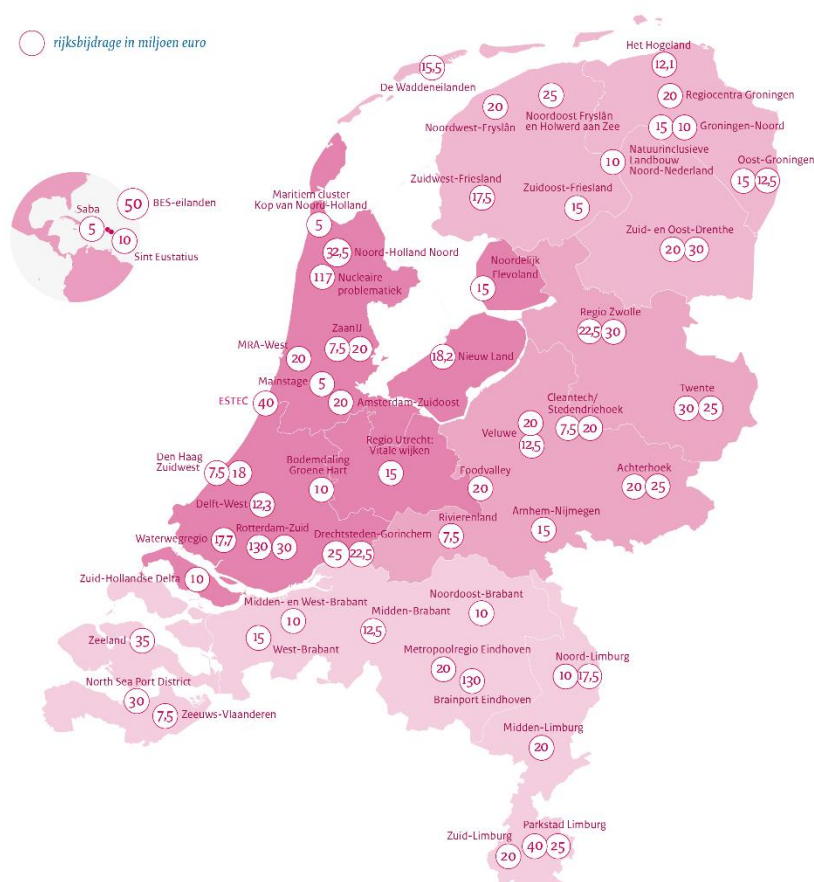

2024

rijksbijdrage in miljoen euro

Tranche 1

Rotterdam Zuid I

Deze Regio Deal is gekoppeld aan het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid en heeft een vervolg gekregen in Regio Deal Rotterdam-Zuid II. Voor deze Regio Deal Rotterdam Zuid I lopen alleen nog activiteiten in het kader van de pijler Wonen, zoals de aanpak basiskwaliteit. Deze aanpak van achterstallig onderhoud in het Nationaal Programma Rotterdam Zuid-gebied richt zich op in totaal 2.400 woningen in de periode 2023–2026. In 2024 zijn 1.295 woningen in de aanpak meegenomen, ondanks enige vertraging die ontstond door het ontbreken van marktpartijen en een beperkte beschikbaarheid van juristen. In het kader van gemeentelijke aankoop van slecht particulier bezit zijn 57 woningen aangekocht, 15 woningen verbeterd en samengevoegd en zijn er 4 woningen verkocht. Daarnaast is er een grondige aanpak gestart van de particuliere woningvoorraad. Voor de grondige aanpak worden middelen uit het Volkshuisvestingsfonds ingezet, in combinatie met cofinanciering vanuit de gemeente. Activiteiten voor de pijlers School, Werk en Cultuur in deze Regio Deal zijn voortgezet in de nieuwe deal of met de specifieke uitkering Kansrijke Wijk.

Caribisch Nederland

In 2020 heeft het kabinet 20 miljoen uit de Regio Envelop beschikbaar gesteld voor Caribisch Nederland. Deze investering was een aanvulling op de 30 miljoen die in 2018 al was vrijgemaakt voor voornamelijk infrastructurele projecten. De nadruk lag op sociaaleconomische en ecologische projecten. Het bedrag is ingezet ten behoeve van vijf meerjarige projecten: het programma BES(t) 4 Kids, het versterken van de aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt, een jobcentrum op Bonaire, het Koraalherstelplan, en tenslotte het versterken van de governance van Sint-Eustatius. Deze projecten zijn inmiddels helemaal of nagenoeg afgerond en zijn grotendeels ingebed in het reguliere beleid van de drie openbare lichamen.

Brainport Eindhoven

De Regio Deal Brainport Eindhoven heeft veel betekend voor deze regio. De afgelopen jaren is hard gewerkt om de snelle groei van Brainport in goede banen te leiden. Daarin heeft de Regio Deal een belangrijke rol gespeeld. De overheid en de regio investeerden samen € 370 miljoen in 26 projecten. De Regio Deal loopt nog tot eind 2025 en de middelen zijn gebruikt om voorzieningen te verbeteren, talent te ontwikkelen, aan te trekken en te behouden, en maatschappelijke innovaties te stimuleren. Hierdoor blijft de Brainportregio een prettige plek om te wonen en werken, waar economie en samenleving samengaan.

Overall in de regio, in steden en dorpen, zijn de resultaten zichtbaar. Op het gebied van innovatie werkte de regio aan oplossingen voor een groot probleem: netcongestie (drukke op het elektriciteitsnet). Het Urban Development Initiative ontwikkelde hiervoor samen met de netbeheerder een casusaanpak om het energienet beter te benutten. Hiermee zijn zo'n 20 bedrijven in Laarbeek, Bergeijk, Helmond, Son, Budel en Veldhoven geholpen. Tijdens de High Tech Ontdekkingsroute openden bedrijven hun deuren voor het brede publiek op zeven locaties in Brainportregio en ontdekten ruim 15.000 bezoekers hoe kansrijk werken en leren in techniek is. In Helmond zijn nieuwe sportmogelijkheden toegevoegd aan Sport- en beleefcampus De Braak, zoals een calisthenics hub, beachvolleybalveld, smart goals en sprinttrack. Verder zijn er resultaten geboekt op het gebied van talentontwikkeling. Steeds meer mensen uit andere landen komen naar deze regio. Vanuit de Regio Deal worden scholen en kinderopvanglocaties geholpen om hier beter op in te spelen.

Tranche 2

Foodvalley I

Rijk en Regio hebben in 2020 de eerste zaadjes geplant om met Regio Deal Foodvalley I de transitie naar een duurzaam en gezond voedselsysteem te versnellen. Door de Regio Deal werd Regio Foodvalley een levendige proeftuin van ondernemers, onderwijs- en kennisinstellingen en overheden die, soms na een periode van aftasten, samen leerden en experimenteerden en uiteindelijk projecten zagen groeien en bloeien. In november 2024 werd deze Regio Deal feestelijk afgesloten. Met drie omvangrijke thema's is de oogst enorm. Enkele hoogtepunten: bij het thema Toekomstbestendige landbouw staat emissiereductie centraal en wekt de meetaanpak van *Boer aan het Roer* brede interesse. Samen met agrariërs zijn en worden experimenten naar bodem, water of circulair veevoer uitgevoerd. Dit met oog voor het toekomstperspectief en verdienmodel voor de agrariër. Ook binnen het thema Voeding en Gezondheid is volop geëxperimenteerd om antwoorden te vinden op de vraag hoe inwoners gezond en vitaal te houden. Enerzijds door mensen te helpen bij het maken van gezonde keuzes op belangrijke momenten in hun leven. Anderzijds door regionaal samen te werken aan een eetomgeving die gezonder én duurzamer is. Onder de noemer Kennis en innovatie is het regionale netwerk van onderzoeksapparatuur en proeffaciliteiten verder uitgebreid en toegankelijk gemaakt voor bedrijven en het mkb. Ook de samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven om het arbeidstekort aan te pakken blijkt succesvol en smaakt naar meer.

Noordoost-Fryslân / Holwerd aan Zee

De Regio Noordoost-Fryslân telt bijna 200 projecten die tot en met 2024 binnen het programma Versnellingsagenda zijn gestart in de actielijnen 'Onderwijs & Arbeidsmarkt', 'Innovatie & Ondernemerschap', 'Toekomstbestendige Agri & Food' en 'Regionale Samenwerking & Marketing'. Er zijn inmiddels meerdere onderzoeksprojecten opgestart die hebben geresulteerd in cross-sectorale samenwerkingen. Aan de hand van 24 impactindicatoren worden onder andere arbeidspotentieel, werktrajecten en kennisdeling gemeten. In 2023 en 2024 zijn 109 projecten geëvalueerd. Deze projecten realiseerden 476 stage- en werkervaringsplekken en 113 afstudeeropdrachten. 78% van de projecten deelt actief opgedane kennis binnen en buiten de regio. Bij 65 projecten is actief gewerkt aan verbinding tussen ondernemers en 46% ontwikkelde innovatieve producten of processen. Maar liefst 75% van de projecten zoekt actief samenwerking. Dit onderstreept de kracht van verbinding in de regio. Een voorbeeld van een project is RYLA Dokkum, dat zich richtte op de ontwikkeling van jongvolwassenen tot leiders en het versterken van hun maatschappelijke betrokkenheid. Vijftien deelnemers uit de regio werkten aan communicatie, samenwerking en leiderschap. Het project leidde tot persoonlijke groei, versterking van het lokale netwerk en meer zichtbaarheid voor de Rotaryclubs in Friesland. Een ander project is De Wisselwoning; een circulaire innovatie voor de woningmarkt. Het prototype van een duurzame woning is binnen het project doorontwikkeld tot een marktklaar product. Noordoost-Fryslân profileert zich hiermee als innovatie hub. Inmiddels wordt er, zonder aanvullende subsidie, gewerkt aan opschaling.

Twente I

De Regio Deal Twente I richt zich op innovatie, circulaire economie, vestigingsklimaat en talentontwikkeling en is bijna (succesvol) afgerond. Ter gelegenheid daarvan vond op 11 juni 2025 een conferentie plaats. Tijdens deze bijeenkomst werd, samen met de provincie Overijssel en het Rijk, een magazine gepresenteerd dat de impact van alle projecten uit Regio Deal I in beeld brengt. De Regio Deal heeft de brede welvaart versterkt, ook wel het Bruto Twents Geluk genoemd. Door nauwe samenwerking tussen kennisinstellingen en het bedrijfsleven worden nieuwe inzichten direct toegepast. Een voorbeeld hiervan is de aanpassing van de scholingscheques van het Twents Fonds voor Vakmanschap, waarbij 75% nu naar de technieksector gaat. Creatieve broedplaatsen dragen bij aan het binden van talenten aan de regio. Schaalbaarheid van kennis en innovatie is essentieel voor

circulaire businessmodellen in de landbouw en textielindustrie, en krijgen een vervolg via de regionale investeringsagenda, Agenda van Twente.

Noordelijk Flevoland

De Regio Deal Noordelijk Flevoland heeft als doel deze regio toekomstbestendig te maken en de brede welvaart te versterken. De inzet concentreert zich op drie pijlers. In pijler 1, het toekomstbestendig maken van het Maritiem Cluster Urk, is de Maritieme Servicehaven voorbereid, zijn privaatrechtelijke overeenkomsten met ondernemers, Rijk en waterschap afgerond en staat de aanbesteding voor begin 2025 gepland. De maritieme campus is uitgebreid en een tijdelijk trainingscentrum is in juni 2025 geopend. Het cluster Urk Maritime is verder geprofessionaliseerd en er werd gewerkt aan zero-emissie werkschepen en kennisdeling. Het scholingsfonds is benut en de opvolger "Flevoland Leert" is per juni 2025 geopend.

In pijler 2, verduurzaming IJsselmeervisserij, werd in februari 2024 de saneringsregeling goedgekeurd door de EU. Gewerkt wordt aan een reductie van nettendruk en een nieuw sturingsstelsel. De middelen uit de saneringsregeling zijn niet volledig uitgeput, de overgebleven middelen zijn in 2024 via een Decentralisatie Uitkering beschikbaar gesteld aan de provincie voor alternatieve inzet op versterking maritiem cluster Urk en seafoodcluster Urk.

In pijler 3, het verzilveren van groeipotentieel via Smart mobility (MITC Marknesse), is de DNW-windtunnel geüpgraded en de Automotive Test Section is op 10 december 2024 geopend. De verplaatsing van RDW is planologisch en staatssteuntechnisch mogelijk gemaakt, grondverwerving en aanbestedingsvoorbereiding lopen. Partners werken aan gezamenlijke (test)faciliteiten, campusgebouw en kennis-onderwijsprogramma. In 2025 volgt een investeringsbesluit voor de doorontwikkeling.

Deze Regio Deal eindigt eind 2025. Nog niet alle financiële middelen van Provincie en gemeenten zijn besteed, maar wel gereserveerd en geoormerkt voor de cofinanciering. Deze zullen na afloop van de deal worden ingezet voor de verdere realisatie van de in de Regio Deal afgesproken doelen.

Midden- en West-Brabant

Regio Deal Midden- en West-Brabant (Makes & Moves) wordt in 2025 afgerond en in 2024 is daar al naartoe gewerkt. Deze deal heeft een stevige impuls gegeven aan innovatie, duurzaamheid en samenwerking in Midden- en West-Brabant. In totaal zijn 17 projecten uitgevoerd, met als belangrijkste resultaten: 10 fysieke innovatieplekken waar ondernemers, studenten en onderzoekers samenwerken aan slimme oplossingen, 7 digitale platforms voor kennisdeling in de maak- en logistieke sector, 500+ MKB-bedrijven ondersteund bij innovatie en ontwikkeling, 250 innovatieprojecten gestart, 800 studenten betrokken via stages en opdrachten, 1900 medewerkers bijgeschoold voor de banen van de toekomst en 240 mensen met afstand tot de arbeidsmarkt geholpen aan werk. De projecten richtten zich op circulaire materialen, efficiënt transport, minder verspilling en een leven lang leren. De samenwerking tussen overheid, onderwijs en ondernemers (Triple Helix) was daarbij essentieel. Een concreet voorbeeld is de groei van Acrats B.V. in Woensdrecht, een bedrijf dat trainingen en materialen levert voor de internationale vliegindustrie. Zij gingen van een kleine werk- en instructieruimte naar een bedrijfshal van >5000m² in 2025 inclusief een uitbreiding van personeel en internationale markt. Het project Development Center for Maintenance of Composites, stimuleerde deze groei en versterkte daarmee werkgelegenheid, praktijkonderwijs en innovatie in Midden- en West-Brabant. Na afloop van de Regio Deal gaan veel innovaties door en zijn opgenomen in het reguliere werk van bedrijven en instellingen. Deze deal vormt de basis voor nieuwe samenwerkingen en toekomstige programma's in de regio en wordt onderdeel van het reguliere werk.

Zuid- en Oost-Drenthe I

Regio Deal I richtte zich op de gemeenten Aa en Hunze, Borger-Odoorn, Coevorden, Emmen, Hoogeveen en Hardenberg. Zes jaar werkten zij samen aan een brede regionale welvaartagenda, gericht op werken, wonen en welzijn. Op het gebied van werken werd gestreefd naar een

veerkrachtige en innovatieve regio met vitale bedrijven, voldoende goed opgeleide werknemers en sterkere samenwerking tussen overheid, onderwijs en bedrijfsleven. Voor wonen lag de focus op een duurzame en levensloopbestendige woningvoorraad, met beter inzicht in effectieve aanpak per wijk en minder mismatch tussen vraag en aanbod. Binnen het thema welzijn stond efficiëntere zorg, genoeg opgeleid zorgpersoneel, langer zelfstandig wonen voor ouderen en een stimulerende omgeving voor jeugd centraal.

In totaal zijn binnen deze deal 54 initiatieven toegekend die inzetten op een aantrekkelijk vestigingsklimaat met innovatieve economie, goed aansluitend onderwijs, sterke vrijetijdseconomie, goede bereikbaarheid en toekomstbestendige voorzieningen en woonomgeving. Voorbeelden uit 2024 zijn onder andere Fablab Hardenberg, dat techniek toegankelijk maakt voor jeugd en ondernemers. Skills4Future verbindt onderwijs en bedrijven om opleidingen en vaardigheden in de technieksector te versterken en beter af te stemmen op de praktijk. Kansen4Kinderen is een netwerk van scholen en gemeenten dat inzet op kansengelijkheid, taalontwikkeling en samenwerking om kinderen optimaal te laten ontwikkelen. Greenwise Campus is een samenwerking van bedrijven, onderwijs en overheid rond innovaties in circulaire plastics, energie, maakindustrie en zorgtechnologie met als doel een slimmere en groenere regio. Tot slot stelt het Regionaal Instrumentarium inwoners met een beperkt inkomen met goede begeleiding en subsidie vanuit de Regio Deal in staat hun woning te verduurzamen om daarmee het energieverbruik structureel te verlagen. Tot eind 2024 zijn er rond de 1400 woningen verduurzaamd.

De feestelijke afsluiting van Regio Deal I met een presentatie van de behaalde resultaten vindt plaats in november 2025. In de tweede Regio Deal wordt verder gewerkt aan het vergroten van de brede welvaart in deze regio.

ZaanIJ I

In de Regio Deal ZaanIJ I werken het Rijk, de provincie Noord-Holland, de gemeenten Zaanstad, Amsterdam en Oostzaan samen aan het versterken van brede welvaart in de ZaanIJ regio. De ambitie is om de brede welvaart van vier wijken rond de Noorder IJplas te versterken. De Regio Deal investeert in totaal € 14,7 miljoen in de regio. In de wijken Tuindorp Oostzaan, Molenwijk (Amsterdam-Noord) en Poelenburg en Peldersveld (Zaanstad) wordt onder andere gewerkt aan het zichtbaar verbeteren van de directe leefomgeving van inwoners, zodat het vertrouwen van inwoners in de overheid verder toeneemt. In Zaandam-Oost is geïnvesteerd in een laagdrempelige wijkontmoetingsplek en in de zomer van 2024 werd wijkontmoetingsplek “Spaans Groen” geopend. De samenwerking tussen de partners verbetert en inwoners weten de weg ernaartoe te vinden en de locatie is uitgegroeid tot een warme, uitnodigende plek. Bewoners kunnen binnenlopen voor een kop koffie, ideeën, meldingen of vragen over wonen en inkomen aan overheidsinstanties en via professionals die vaak zelf in de wijk wonen. De Dam-tot-Dam fiets- en wandelroute rond de Noorder IJplas is het laatste project dat binnen deze Regio Deal in 2025 in volledigheid wordt gerealiseerd. De uitbreiding van de bestaande route zorgt voor een vlotte verbinding voor woon-werkverkeer en biedt natuurlijke recreatiemogelijkheden. De Regio Deal ZaanIJ I loopt af in december 2025, waarna een deel van de programmapijlers wordt doorgezet in Regio Deal ZaanIJ II.

Tranche 3

Cleantech

De Regio Deal Cleantech is in 2024 afgerond en veel van de behaalde resultaten worden doorontwikkeld in de nieuwe Regio Deal Stedendriehoek. Alle 26 projecten ontvingen hun laatste tranche middelen en werden succesvol afgesloten, met uitzondering van twee initiatieven in Eerbeek-Loenen die door stikstofproblematiek en bezwaarprocedures binnen de Regio Deal niet volledig konden worden afgerond. Binnen de actielijn Cleantech Werkt is hard gewerkt aan talentontwikkeling en arbeidsparticipatie. Het wijkgericht werken in het Waterkwartier werd

afgerond met 349 oriëntatiegesprekken en 72 deelnemers die doorstroomden naar scholing, vrijwilligerswerk of betaald werk. Het Ontwikkelfonds verstrekke in totaal 520 scholingsvouchers, waarvan 149 voor technische opleidingen, en een groot deel hiervan werd in 2024 benut. Ook kwamen de drie techniekhubs in Apeldoorn, Deventer en Zutphen volledig tot bloei, waardoor jongeren, studenten, zij-instromers en werkzoekenden toegang kregen tot hybride leeromgevingen en praktijkinnovatie. Aan de kant van Groene Groei werkten bedrijven, en studenten in Fieldlabs samen aan circulair ontwerp, reststromen en biobased materialen. Er werd een waterrotonde voor circulair watermanagement ontwikkeld. Binnen de Smart Energy Hubs ontwierpen en testten bedrijven, gemeenten en netbeheerders slimme lokale energiesystemen als oplossing voor netcongestie. Daarnaast is er volop geëxperimenteerd met de productie en toepassing van waterstof en werden 266 agrarische ondernemers begeleid bij vragen rondom kringlooplandbouw, bodemverbetering, nieuwe verdienmodellen.

Drechtsteden-Gorinchem

Sinds 2020 investeren Rijk, provincie en regio ruim € 45 miljoen in Human Capital, Toegepaste Innovatie en Dynamische Oevers. Ondanks uitdagingen als Corona en de energiecrisis tijdens de looptijd van de Regio Deal is al 58% van de middelen benut (€12 miljoen tot 2024 en zes projecten zijn verlengd tot eind 2026). De projecten in de pijler Human Capital pijler lopen goed. Na de Coronaperiode is vol gas ingezet op het alsnog realiseren van afgesproken resultaten en het hiertoe inzetten van middelen. Alle toegezegde middelen worden besteed, en soms zelfs met meer cofinanciering dan afgesproken, voor het einde van de oorspronkelijke looptijd. Alleen een klein deel voor het i_lab (versterken relatie onderwijs en arbeidsmarkt) is nog niet benut maar wordt op tijd afgerond. Met evenementen als de SCALE Innovation Award en het Maritime Innovation Platform is ingezet op innovatie. De Duurzaamheidsfabriek op het Leerpark ontwikkelt zich tot regionale hotspot voor samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven. Twee innovatie roadmaps – Duurzaam Varen en Delta Technologie – krijgen een vervolg in de Groeiagenda. Nieuwe initiatieven zoals testlabs, de ZorgInnovatieBus en het Tech2B-platform zijn gestart. De Maakfabriek heeft vertraging opgelopen en behoort tot de projecten die verlengd zijn. De resultaten van de pijler Dynamische Oevers worden steeds zichtbaarder. De projecten in deze pijler kregen dankzij de Regio Deal middelen en de bijbehorende cofinanciering een stevige impuls. De helft van de projecten is gereed. Voor vier projecten (Tweede- en Derde Merwedehaven, het Transferium Kinderdijk en de woningbouwlocaties Noordoevers in Zwijndrecht en Lingoevers/ Arkelsedijk in Gorinchem) loopt de uitvoering tot eind 2026. De oorspronkelijke looptijd wordt overschreden, maar er blijft zicht op de voortgang conform de afspraken bij de verlenging die in 2025 werd geformaliseerd.

Groningen-Noord

In september 2024 is Regio Deal Groningen-Noord I afgerond. Deze deal krijgt een vervolg met de Regio Deal Groningen II uit de vijfde tranche. Op basis van de geleerde lessen uit de derde tranche is er in de nieuwe Regio Deal meer focus aangebracht en succesvolle interventies uit tranche 3 worden opgeschaald. Zo wordt het programma *Kansrijk Groningen* uitgebreid naar andere gebieden en wordt de wijkbedrijvigheid binnen Groningen-Noord versterkt. Ook de praktische oplossingen die werden gerealiseerd voor inwoners en organisaties die vastlopen in het systeem, bijvoorbeeld door multiproblematiek of schotten tussen domeinen, worden doorgezet. Een goed voorbeeld is de *Stratenaanpak*: een team van professionals werkt samen met bewoners aan het verbeteren van de leefbaarheid. Enerzijds worden onregelmatigheden aangepakt en regels gehandhaafd, anderzijds worden bewoners geactiveerd om zelf verantwoordelijkheid te nemen voor hun leefomgeving. Tot slot werd in de eerste deal met gedurfde doelen gebouwd aan een nieuwe sociale basis voor Groningen-Noord. Succesvolle in deze deal ingezette initiatieven worden uitgebouwd. Een goed voorbeeld is de stichting *Wijkmakers*, gericht op ontmoetingen tussen bewoners en professionals om van elkaar te leren en samen te werken aan complexe vraagstukken. Ook werden projecten opgezet voor weerbare wijken met het doel om personen met onbegrepen gedrag in een veilige omgeving te kunnen laten wonen.

Kop van Noord-Holland

In de Regio Deal Maritiem cluster Kop van Noord-Holland hebben de vier Koppgemeenten, provincie Noord-Holland en vijf ministeries de afgelopen vijf jaar gewerkt aan het versterken van brede welvaart. Dit gebeurde door het stimuleren van maritieme technologie via startups, het ontwikkelen van de waterstofeconomie met onderzoeken en financiële steun, en het bieden van opleidings- en carrièreperspectief voor jongeren. Binnen het MBO en HBO zijn keuzevakken in 3D-printing en dronegebruik opgezet. In 2024 werden waterstoftrainingen verzorgd en werd een Post-HBO-opleiding Energietransitie gestart in samenwerking met InHolland. Daarnaast is een Praktor aangesteld om de relatie tussen onderwijs en ondernemers te versterken en praktijkgerichte innovatie in het curriculum te integreren.

In 2024 zijn de eerste Leerwerk vouchers beschikbaar gesteld aan arbeidsmigranten en statushouders, met plannen voor een fysieke Techcourt in 2025 waar zij snel klaargestoomd worden voor hun vak. Het gebouw METIP op Willemsoord is uitgegroeid tot hét centrum voor maritieme technologische ontwikkeling, met startups en het simulatiecentrum van de Koninklijke Marine die werken aan maritieme drones, energieopwekking op zee, 3D-printing en virtuele leermiddelen. De businesscase voor 2024 is rondgekomen en ook de verwachtingen voor 2025 zijn positief, met name ook vanwege een verwachte personele uitbreiding van SimCenMar, het simulatiecentrum van de Koninklijke Marine.

Hoewel de waterstofeconomie langzamer groeit dan verwacht door macro-economische factoren, zijn er diverse platformen opgericht voor kennisdeling en heeft Noord-Holland de status van Hydrogen-Valley gekregen, wat Europese subsidies mogelijk maakt. De Regio Deal heeft zich bewezen als effectief instrument om projecten te realiseren. De uitdaging nu, is het continueren van alle mooie initiatieven.

Noord-Limburg I

In de Regio Deal Noord-Limburg I werken Regio, Provincie Limburg en Rijk samen aan de ambitie van de regio om de Gezondste Regio van Nederland te worden. De inzet is gericht op de thema's: Versterken kennisinfrastructuur, Vitaal & Gezond, Talent aantrekken en Veilige leefomgeving. Dit met oog op de grensligging van de regio. Er is sprake van een intensieve samenwerking met organisaties in triple helix verband. In 2024 zijn enkele projecten afgerond, zoals het Brightlands Future Farming Institute (met R&D-kas), het platform Meet the Youngsters om Noord-Limburgse bedrijven en jongeren te verbinden en Gilde International, een project om jongeren voor te bereiden op leren en werken in de Euregio. Op het thema Vitaal & Gezond is het project Positieve Gezondheid in de huisartsenzorg afgerond en in diverse gemeenten uitgerold. Binnen het thema Veiligheid is een Regionaal Interventieteam ACT! ingericht, het Keurmerk Veilig Ondernemen buitengebied gerealiseerd en een innovatieve aanpak ontwikkeld gericht op synthetische drugscriminaliteit. De uitvoering van Regio Deal Noord-Limburg I zal eind 2025 worden afgerond. Eind 2024 is een tweede Regio Deal getekend en zijn voorbereidingen getroffen om in 2025 van start te gaan.

Noordoost Brabant

2024 markeerde het laatste uitvoeringsjaar van deze Regio Deal, die de regio Noordoost-Brabantregio een krachtige impuls gaf. Noordoost-Brabant is een economisch stabiele regio waar stad en platteland elkaar versterken en waar de sociale samenhang groot is. Maar dat is niet vanzelfsprekend. Vijf jaar geleden kwam men in de regio tot de conclusie, dat als de regio toekomstbestendig wil blijven, de partijen samen aan de slag moesten. De maatschappelijke uitdagingen zijn immers groot – zeker in de landbouw, die diepgeworteld is in het leven van de Noordoost-Brabanders. De Regio Deal bracht overheden, ondernemers, kennisinstellingen, maatschappelijke organisaties én inwoners in beweging. Vanuit een gedeelde verantwoordelijkheid ontwikkelden zij tal van nieuwe samenwerkingen, versnelden zij innovaties en maakten zij de lijnen tussen regio, provincie en Rijk korter en effectiever. Waar belangen soms tegengesteld waren, ontstond vertrouwen en gezamenlijk eigenaarschap om samen een volgende stap te zetten. De opbrengsten van deze krachtenbundeling

zijn zichtbaar én tastbaar. Op 4 december 2024 werden de successen van de Regio Deal gevierd tijdens het event 'De kracht van Samen in de Regio' wat anderen inspireerde om mee te doen. Voorbeelden van de opbrengst van deze Regio Deal zijn projecten "Nieuwe toekomst voor leegstand" waar kerken en stallen een herbestemming kregen en zo de leefbaarheid versterkten of "Innovatie in agrifood" waar AI-gestuurde onkruidrobots en cameratechnologie de landbouw en veehouderij naar een hoger plan brachten. Ook werd de arbeidsmarkt versterkt met meer ontwikkelkansen voor de banen van morgen én als eerste in Nederland een Werkcentrum.

Dankzij de Regio Deal konden innovaties versneld van de grond komen. De impact van de Regio Deal bleef niet onopgemerkt. Zo werd de aanpak voor een weerbaarder buitengebied door de Tweede Kamer via een motie omarmd als landelijk voorbeeld. Daarnaast kijken ministeries en Europese partners inmiddels naar Noordoost-Brabant voor inspiratie op het gebied van gebiedsgerichte aanpak en circulaire, verspillingvrije voedselproductie.

Oost-Groningen I

De Regio Deal Oost-Groningen I met als doel "Iedere Oost-Groninger zet minimaal één stap vooruit op minimaal één van de pijlers; Leren, Werk en Inkomen, Gezondheid en Woonomgeving" die sinds 2019 is gestart, zal in 2025 worden afgesloten. In de eerste Regio Deal zijn veel resultaten bereikt: bij bijna alle huisartsen in de regio is een welzijnscoach in de praktijk actief, meer dan 6.000 huishoudens in de regio hebben met hulp van Jouwbespaarcoach verduurzamingsmaatregelen genomen en om de verbinding tussen onderwijs, inwoners en ondernemers te versterken (en digitale vaardigheden te verbeteren) is Campus Ruby in Winschoten geopend. De resultaten uit deze Regio Deal worden voortgezet in Regio Deal II die eind 2024 is gestart. De komende maanden wordt er gewerkt aan de verantwoording en afronding van de Regio Deal Oost-Groningen I. Eind 2025 volgt er een evenement om de Regio Deal Oost-Groningen I feestelijk af te sluiten, een mooie gelegenheid om de resultaten en geleerde lessen van de afgelopen vijf jaar te laten zien.

Vitale wijken – Utrecht-Nieuwegein-Zeist I

De Regio Deal Vitale wijken Overvecht (Utrecht), Batau (Nieuwegein) en Vollenhove (Zeist) geeft een stevige impuls aan het toekomstperspectief voor de bewoners. Ingezet wordt op het benutten van de kracht van de wijk en bouwen aan leefbare, veilige en gezonde buurten waar iedereen gelijke kansen krijgt. De uitvoering verloopt in alle drie de wijken goed. In Overvecht wordt voortgebouwd op de basis van de wijkaanpak Samen voor Overvecht. Extra investeringen gaan naar de openbare ruimte, op onderwijs en op veiligheid. Het groen in de wijk wordt verbeterd en met de middelen is de eerste Familieschool opgericht. In Batau is dankzij de extra middelen geïnvesteerd in veiligheid, gezondheid, werk en leefbaarheid. De betrokkenheid van bewoners is toegenomen, met nieuwe initiatieven zoals een buurtmoestuin en een dierenvoedselbank. De WijkWerkWinkel biedt ondersteuning richting werk, en het vernieuwde Muntplein is een levendige ontmoetingsplek geworden. De wijkaanpak Vollenhove Vooruit werkt - samen met bewoners - verder aan een hechte samenwerking en een breder netwerk, samen met bewoners. Met 50 betrokken inwoners is Vollenhove denkt Vooruit gestart. Alle relevante thema's in de wijk worden besproken en getoetst met als doel de wijkaanpak verbeteren samen met de bewoners. De diverse ontmoetingsplekken ('t Volle Hof, het Inloophuis en het Wegwijs- en Gezondheidscafé) worden goed bezocht. RIVM en GGD-regio Utrecht voeren het kennis- en monitoringsprogramma uit met algemene en wijkspecifieke onderdelen. Zo wordt de trendmatige ontwikkeling gevolgd en geleerd welke interventies succesvol zijn en waar verbeterpunten liggen. Door nieuwe inzichten wordt opschaling naar andere wijken en gemeenten mogelijk. Via leernetwerkactiviteiten leren deelnemers van elkaar wat werkt.

Zwolle I

De Regio Deal Regio Zwolle I is bijna klaar. Vrijwel alle projecten zijn in de afrondende fase. De deal heeft de regionale samenwerking in interbestuurlijk opzicht en zeker ook in de Triple Helix een sprong voorwaarts gebracht. Concrete initiatieven van deze Regio Deal hebben positief bijgedragen aan de regionale brede welvaart door het versterken van menselijk kapitaal, een ecosysteem voor

ondernemers, het uitbouwen van een innovatiedistrict, klimaat adaptief ontwikkelen en het verbeteren van de leefomgeving in het landelijk gebied. De Regio Deal Zwolle I heeft geholpen het principe van “samen leren” verder te brengen. Dit vormde mede de basis voor de nieuwe integrale strategische meerjarenagenda en nieuwe integrale begroting. Hierin investeren de partners nog intensiever in de Regio Zwolle. De ontstane infrastructuur, de manier van samenwerken en het informele netwerk zorgen voor aansluiting met Rijksoverheid en rijksopgaven. Voorbeelden hiervan zijn de Human Capital Agenda van Regio Zwolle en de veranderingen in de arbeidsmarktinfrastructuur, circulair ondernemen en ruimte voor circulariteit en bij de ruimteopgaven initiatieven rondom wonen en ontsluiting. Hierbij wordt nauw samengewerkt met betrokken ministeries.

Regio Deal Zwolle I heeft het netwerk veel opgeleverd en aangetoond dat het schaalniveau van de regio en de Triple Helix-aanpak werken. Bovenlokale opgaven zijn verbonden met rijksopgaven, waarbij samen met de departementen in het algemeen belang slagkracht georganiseerd kan worden. Deze deal krijgt een vervolg in de 5^e tranche Regio Deal Zwolle II.

Veluwe I

Op de Veluwe werken vele partijen al jaren in een goed functionerende samenwerking aan het behoud en herstel van ecologische diversiteit en robuustheid in het centrale natuurgebied en de omliggende gebieden zoals de IJsselvallei, Randmeren en Gelderse Vallei. De nadruk ligt op de vrijetijdseconomie als onderdeel van integrale oplossingen voor de uitdagingen op en rond de Veluwe. Voor Regio Deal I Veerkrachtige Veluwe is een verlenging aangevraagd van twee jaar zodat ook de laatste projecten succesvol kunnen worden afgerond. De vertragingen werden veroorzaakt door de stikstofproblematiek, trage vergunningverlening, bezwaar- en beroepsprocedures en personele krapte in projectteams. Hoewel veel projecten inmiddels in de afrondende fase zitten, blijkt de oorspronkelijke termijn van vijf jaar te krap voor de realisatie van deze fysieke maatregelen. Overigens zal het overgrote deel van de projecten in Regio Deal I Veerkrachtige Veluwe voor 31 december 2025 gereed zijn. Met de verlenging ontstaat een solide basis voor verdere samenwerking aan de grote opgaven op de Veluwe, mede via Regio Deal II Veluwe in Balans.

Zeeuws-Vlaanderen

De Regio Deal ‘Zeeuwen Zelf aan Zet’ werkt aan het verbeteren van de brede welvaart in de regio. De aanpak is sterk participatief georganiseerd. Het programma omvat zowel projecten binnen het ruimtelijk domein als in het sociaal domein. Enerzijds zijn er aanpassingen gedaan aan de buitenruimte: er zijn belevingsroutes aangelegd, er is een dorps huis gebouwd en er zijn straten vergroend. Anderzijds zijn sociaal innovatieve initiatieven ontwikkeld met het oog op tegengaan van armoede, eenzaamheid en het bevorderen van participatie. Er zijn meerdere onderscheidende projecten. Zo is het project Kraamkamer uitgegroeid naar een Voorschool, draagt het Expat Center bij aan de groei van het aantal inwoners in Zeeland, wordt de Doorbraakmethode verder uitgerold in de regio en zijn er diverse nieuwe platforms, apps en communities die bijdragen aan de participatie van de inwoners. De Regio Deal zal in 2025 worden afgerond. Dat betekent dat de projecten een eindrapport en een financiële verantwoording aanleveren. In het najaar van 2025 worden de definitieve subsidies per project vastgesteld. Er is geen verandering in het beeld: alle projecten worden succesvol afgerond en de cofinanciering is geleverd. Momenteel wordt ook gewerkt aan de evaluatie van deze Regio Deal. De lessen daaruit zullen worden benut voor de nieuwe Zeeuwse 6^e tranche Regio Deal.

Zuid-Hollandse Delta I

De propositie voor de Regio Deal ZHD I is in 2020 de start geweest van een intensievere samenwerking binnen de regio Zuid-Hollandse Delta. Nu nadert deze Regio Deal zijn afronding. In de afgelopen jaren is met behulp van de rijksbijdrage een impuls gegeven aan de innovatie van de landbouwsector, de regionale duurzaamheidsopgave en de toekomstbestendigheid van de toeristisch-recreatieve sector. Met succes is hard gewerkt aan een betere aansluiting tussen het

regionale onderwijs en de regionale arbeidsmarkt. Naast de individuele projecten en de incidentele bijdragen heeft de regio met deze eerste Regio Deal vooral ingezet op opbouw en borging van de regionale samenwerking en versterking van de brede welvaart. Dit heeft geleid tot groeiende intergemeentelijke samenwerking, de samenwerking met en tussen het regionale onderwijs en de economische structuurversterking. Ook is een intensievere samenwerking met medeoverheden als Provincie Zuid-Holland, het Waterschap Hollandse Delta en de verschillende departementen van het Rijk ontstaan. Een aantal projecten is nog niet afgerond, hiervoor ligt een verzoek tot verlenging voor. Met de uitwerking van Regio Deal ZHD II “next step” (5^e tranche) krijgen de ambities voor de Zuid-Hollandse Delta verder vorm.

Zuidoost Friesland

Met de Regio Deal Zuidoost Friesland geven Rijk, provincie, gemeenten, Wetterskip en de mienskip samen een stevige impuls aan de brede welvaart in de regio. De deal, goed voor een gezamenlijke investering van ruim € 30 miljoen, richt zich op twee pijlers: Vitale Kernen en Veerkrachtig Landschap, aangevuld met de verbindende thema's Duurzame lokale energie en Het gastvrije andere Friesland. In 2024 zijn veel projecten afgerond. Zo zijn de centra van Jubbega en Akkrum vernieuwd, bloeit het winkelgebied van Oosterwolde dankzij de Bedrijveninvesteringszone en is in Wolvega hard gewerkt aan een centrale ontmoetingsplek in de Kerk op de Hoogte en De Ark na een intensief participatietraject. Met het Regiofonds zijn dertig initiatieven van de mienskip ondersteund, samen goed voor € 6,3 miljoen extra investering in leefbaarheid. Ook in de zorgsector zijn stappen gezet: binnen de Zorgeconomie draaien pilots zoals de Mienskiphûskeamer en het scholingsprogramma van Firda voor zorgpersoneel. In het landschap zijn oude beekmeanders hersteld, waterconserverende maatregelen op zo'n 800 hectare uitgevoerd en is het Regionaal Leer- en Kenniscentrum Bodem uitgebreid met 80 bodemprofielen en een onderzoeks- en belevenistuin. Daarnaast is gewerkt aan recreatieve verbindingen, zoals fietspaden en een nieuwe passantenhaven in de Oostelijke Poort Friese Meren. Door weersinvloeden, het broedseizoen en leveringsproblemen is er wat vertraging op gelopen bij een aantal projecten. Voor projecten als Bestemming Wolvega, Zorgeconomie en enkele gebiedsontwikkelingen is daarom uitstel verleend tot oktober 2025. In 2025 ligt de nadruk op afronding en borging. De centrale ontmoetingsplek in Wolvega wordt ingericht, de fietspont bij Drachten vaart uit en de drijvende vogelkijkhut in de Alde Feanen wordt geplaatst. Daarmee blijft Zuidoost Friesland investeren in vitale dorpen, een sterk landschap en een toekomstbestendige regio.

Tranche 4

Noardwest-Fryslân

De Regio Deal Noardwest-Fryslân richt zich op het versterken van brede welvaart in de regio via drie programmalijnen: Vitale economie, Kwaliteit van leven en Natuurlijk in balans. De uitvoering is goed op gang en verloopt grotendeels volgens planning, 17 projecten zijn goedgekeurd, met een totale bijdrage van circa € 10,5 miljoen. Een deel van deze projecten is in uitvoering zoals het Sociaal Economisch Actieprogramma (gericht op onderwijs en ondernemers), regiomarketing en het vitaliseringsfonds en Beleefprojecten als Dijk van een Wif en herinrichting Waddenpromenade. Programma's zoals “Hands On Valley” en “Een Leven Lang Leren” boeken zichtbare voortgang. Deze programma's zetten in op het behouden van talent, het motiveren van inwoners om te blijven of terug te keren en het versterken van voorzieningen zoals opleidingen, werkplekken en innovatie. Daarbij ligt de focus op innovatie, digitale technologie, verduurzaming en het versterken van de samenwerking tussen onderwijs, bedrijfsleven en overheid.

Andere projecten worden klaargestoomd voor besluitvorming en kunnen daarna van start. De samenwerking tussen regionale partners verloopt soepel (o.a. via Regio Deal Dagen en Regioparlement). Met het toevoegen van een vierde programmalijn ‘samenwerken aan brede welvaart’ krijgt samenwerking expliciete aandacht. De Regio Deal geeft een extra impuls aan thema's

zoals ondermijning, waarbij gemeenten hun eigen speerpunten hebben, zoals de haven in Harlingen en recreatieparken in Waadhoeke. Door betere samenwerking binnen de Regio Deal wordt onderzocht hoe gemeenten gezamenlijk en regionaal effectief kunnen samenwerken en welke onderdelen het beste overkoepelend aangepakt kunnen worden. Verder moet de komende tijd een aantal projecten nog goedgekeurd worden door de eigen volksvertegenwoordigende organen voordat uitvoering via de Regio Deal van start kan.

De monitoring is gestart met een 0-meting en de lerende evaluatie is in ontwikkeling.

De Waddeneilanden

In november 2023 is gestart met het opbouwen van de organisatie en het inrichten van de governance voor deze Regio Deal. Dat leidde tot bestuurlijke afspraken over samenwerken, het besturen van het programma en hoe de cofinanciering onderling te regelen. In juni 2024 is op basis van het eerste jaarplan een groot aantal projecten gestart. De stuurgroep heeft voor bijna € 10 miljoen aan projecten toegekend. Circa € 4 miljoen is bestemd voor een stimuleringsfonds (subsidieregeling) voor duurzame en circulaire initiatieven van ondernemers en maatschappelijke partijen op de eilanden. Dit fonds is naar verwachting eind 2025 operationeel. Daarnaast is circa € 3 miljoen gereserveerd voor samenwerkingsprojecten en ruim €2,8 miljoen voor eilandprojecten zoals het nieuwe Leer- en ontwikkelcentrum op Schiermonnikoog en het multifunctionele Thijssenhuis en IJsbangebied op Texel. De afgelopen tijd hebben alle betrokkenen, in het bijzonder de ontwikkelteams en het programmateam, hard gewerkt aan het opbouwen van de organisatie en het op gang brengen van de motor. In korte tijd werden al resultaten behaald maar er zijn ook flinke uitdagingen: beperkte capaciteit, grotendeels digitaal samenwerken en de dagelijkse praktijk op de eilanden drukken de Regio Deal soms naar de achtergrond en bureaucratie kan de snelheid en creativiteit belemmeren in een programma van vier jaar. Daarom wordt er binnen de Regio Deal gewerkt met een lerende aanpak, ondersteund door monitoring en evaluatie van Planbureau Fryslân, zodat de samenwerking continu aandacht houdt, versterkt en verbeterd wordt.

Zuid- en Oost-Drenthe II

De Regio Deal Zuid- en Oost-Drenthe II richt zich op het vergroten van brede welvaart, zodat jongeren over 30 jaar gelijke kansen hebben als hun leeftijdsgenoten elders in Nederland. Rijk en regio investeren samen €60 miljoen, verdeeld over vier programma's: leven lang ontwikkelen, economische structuurversterking, zorg & welzijn en een aantrekkelijke regio. Belangrijk zijn samenwerking met inwoners en grensoverschrijdende initiatieven met Duitsland.

Sinds 2024 zijn 18 projecten gestart in twee tranches. De eerste tranche richt zich op kansengelijkheid voor kinderen. Bijvoorbeeld 'Ik lees, ik doe mee' verbetert taalvaardigheid bij kinderen tot vier jaar om laaggeletterdheid te voorkomen. Buurtalen-Nachbarsprache leert basisschoolleerlingen in Nederland en Duitsland elkaars taal en cultuur. De Drentse Gezonde School-aanpak stimuleert gezond opgroeien via samenwerking tussen scholen en GGD.

De tweede tranche focust op leven lang ontwikkelen. Innovatiehubs zoals Greenwise Campus en IQonIQ ondersteunen het MKB met innovatie in het project Samen Sterk!. Maak & Ontdek zet regionale makerplaatsen op voor kinderen van 8 tot 15 jaar, waar ze technologie, wetenschap en duurzaamheid ontdekken. Zo wordt geïnvesteerd in toekomstig arbeidspotentieel en innovatiekracht. Het Actieplan Basisvaardig op de werkvloer versterkt lees-, reken- en digitale vaardigheden van werknemers; 15,9% van 16-65-jarigen in de regio heeft een laag taalvaardigheidsniveau.

In volgende tranches ligt de focus op zorg & welzijn en economische structuurversterking. De verlenging van de Regio Deal tot 2029 maakt uitvoering en borging van initiatieven mogelijk. Met meer dan 100 partners in vijf gemeenten en twee provincies ontwikkelt de Regio Deal zich tot een krachtig instrument voor duurzame regionale groei. In het najaar van 2025 wordt de eerste deal afgesloten en de overgang naar de tweede deal gevierd met een symposium.

Arnhem-Nijmegen (Groene Metropoolregio)

De Regio Deal Arnhem-Nijmegen loopt zeer voortvarend. Inmiddels is bijna € 13,5 miljoen van de €15 miljoen aan rijksgeld toegekend aan projecten. Hier staat 60% cofinanciering tegenover vanuit de regio, ruim € 20 miljoen. Twaalf van de dertien projecten zijn in uitvoering. Bedrijven, kennisinstellingen, overheden en burgers werken samen aan projecten. Een mooi resultaat van het afgelopen jaar is bijvoorbeeld het project Digital Health Challenge Lab dat innovatieve bedrijven met oplossingen laat komen voor vraagstukken rond zelfstandig, gezond en gelukkig thuis wonen. Hier zijn al 433.000 mensen mee bereikt, door onder andere pilots waarbij een app ingezet wordt om onderlinge hulp in wijken te bevorderen (bijvoorbeeld burens activeren boodschappen te doen voor een zieke buurtgenoot of virtuele uitjes aan te bieden aan mensen met psychische kwetsbaarheden). Ook werden techniekendagen georganiseerd in 2024. Er werden 3 dagen georganiseerd om jongeren op bezoek te krijgen om hen te interesseren voor techniek. Het bleek zo'n succes dat er maar liefst 8.000 jongeren op af kwamen in plaats van de verwachte 6.000. Project Soil Valley zet zich in voor slim water- en bodemgebruik, ook in samenwerking met boeren. Ook voor evenementen rond dit project zijn meer bezoekers ontvangen dan verwacht, namelijk 250 in plaats van de beoogde 200.

De Regio Deal projecten bieden als het ware een springplank om een schaa sprong richting regio te maken. Binnen de Regio Deal zijn met alle partners afspraken gemaakt op het gebied van communicatie, administratie en kennisdeling. Binnen de Regio Deal worden de lessen die er gaandeweg geleerd worden met elkaar gedeeld en verweven in de bestaande samenwerkingsstructuren

Twente II

Deze Regio Deal, gestart in januari 2024, richt zich op drie lijnen: druk op het regionale bedrijfsleven, benutting van al het beschikbare talent en toegankelijkheid van zorg. Voor elke opgave zijn regionale contouren opgesteld in samenwerking met betrokken ministeries. In 2024 is er veel geïnvesteerd in het helpen van Twentse bedrijven met innovatie- en transitievraagstukken. Zo worden bedrijven, met behulp van digitale technologieën zoals robotica, fabriekssimulatie en virtual reality, ondersteund bij hun transformatie naar automatisering. Binnen de programmalijn Talent bracht het project Kids4Twente basisschoolkinderen op een duurzame, passende en structurele manier in aanraking met technologie. Bedrijven werken samen met scholen om kinderen te stimuleren anders te denken en ontwerpend te leren. Middels het Twents Fonds voor Vakmanschap zijn inwoners geholpen in hun om- en bijscholingsbehoeften. Het komende jaar ligt de focus op de toegankelijkheid van zorg.

Parkstad Limburg II

In 2024 zijn alle 55 projecten onder de Regio Deal Parkstad Limburg II geselecteerd. Hiermee is de totale programmering van de tweede Regio Deal een feit en staat de focus vanaf 2025 helemaal op uitvoering. De Regio Deal Parkstad II aanpak borduurt voort op de inzet uit de eerste Regio Deal Parkstad (afgerond in 2022). De kern van de regionale aanpak is de ondersteuning van een samenhangende gebiedsgerichte aanpak op het gebied van onderwijs, werk, veiligheid, gezondheid en huisvesting in de focusgebieden Brunssum Noord&Oost, Heerlen Noord, Kerkrade Oost, Ruggengraat Landgraaf, Nuth, Schinveld, Simpelveld en Ubachsberg. Projecten zoals de Rijke Schooldag, die extra activiteiten en gezonde voeding biedt, en regionale werkhubs, zoals de Bovengrondse Vakschool in Heerlen, zijn enkele voorbeelden van 'best practices' die in het kader van de Regio Deal zijn uitgerold om de regio verder te versterken. Daarnaast wordt gewerkt aan de herstructurering van de mijnkoloniën als belangrijk cultureel erfgoed, waarbij behoud van identiteit centraal staat. Ook wordt gewerkt aan het verbeteren van de veiligheid in buurten door samenwerking met sociale en maatschappelijke partners en aan het herstructureren van winkelgebieden als basisvoorziening voor de leefbaarheid. Op economisch gebied wordt onder andere geïnvesteerd in samenwerking met kennisinstellingen en Medtech bedrijven via het samenwerkingsverband Medlands Parkstad en in plannen om een vestiging van de Universiteit

Maastricht in Heerlen te ontwikkelen. Ook wordt er gewerkt aan initiatieven op het gebied van circulair bouwen en de ontwikkeling van een Euregionale StartUp Hub door de Brightlands Smart Services Campus. Daarnaast wordt gewerkt aan het ontwikkelen van een grensoverstijgend warmtenet tussen Kerkrade, Herzogenrath en Landgraaf.

Midden-Brabant

In de Regio Deal Midden-Brabant werken ondernemingen, onderwijs- en kennisinstellingen, overheden en maatschappelijke organisaties samen en richten zij zich op het versterken van brede welvaart in de regio. Het overkoepelende thema is: "Ondernemen, innoveren en experimenteren met de mens centraal." De regio onderscheidt zich door haar unieke kennisprofiel op het gebied van mens, gedrag en maatschappelijke oplossingen met mensgerichte AI. In het eerste volledige uitvoeringsjaar 2024 zijn acht projecten gestart binnen drie pijlers: Duurzaamheid, Leefbaarheid & Welzijn en Verankeren & Versnellen. Concrete resultaten zijn onder meer: ondersteuning van 38 impact startups via Startups for Society, lancering van Futures Lab met hybride leeromgevingen, realisatie van ontmoetingsplekken en sleutelpersonen in kwetsbare wijken, start van scenario-onderzoek voor Smart Port Waalwijk, Europa's eerste elektrische binnenhaven en Kick-offs en kennisdeling binnen circulaire logistiek en duurzame mkb-bedrijfsvoering.

Om zicht te krijgen op de voortgang en kwaliteit van de uitvoering in het eerste jaar van de Regio Deal Midden-Brabant is een reeks interviews afgenomen met betrokkenen. Het doel van deze verkenning is om vanuit het perspectief van de uitvoering te reflecteren op de mate waarin de Regio Deal vorm krijgt, brede welvaart richtinggevend is, en wat er nodig is om met elkaar het programma nog meer te versterken. Brede welvaart wordt als verbindend kader gewaardeerd, maar de invulling per project verschilt. Cross-overs tussen projecten leveren waardevolle inzichten op, al vraagt dit om gerichte regie en timing. De samenwerking wordt als open en constructief ervaren, maar administratieve lasten en afstemming blijven aandachtspunten.

Voor komend jaar ligt de focus op verdieping van samenwerking, versterking van monitoring en het borgen van maatschappelijke impact. Ook wordt gewerkt aan het continueren van de resultaten en effecten van de Regio Deal-projecten binnen de structuur van Midpoint Brabant, na afloop van de programmaperiode.

Zuid-Limburg

De Regio Deal Zuid-Limburg (bestaande uit tien gemeentes in centraal westelijk Limburg en het Rijk) investeert € 40 miljoen in projecten die zich bezighouden met sterke en gezonde gemeenschappen, een circulaire economie en samenleving, het versterken van het unieke landschap en het internationaliseren van de arbeidsmarkt van Zuid-Limburg. De eerste evaluatieronde stemt positief. De meerderheid van de 14 hoofdprojecten (met in totaal 24 sub-projecten) ligt goed op schema en de eerste mijlpalen zijn behaald. De career- en job portal Welcome to Maastricht Region is inmiddels online. Deze site trekt grenswerkers en internationals aan en behoudt ze voor de Euregionale arbeidsmarkt. In de wijk Vallisveld in Vaals werken koplopers (bewoners) samen met een wijkverbinder aan het verbeteren van hun eigen buurt. Voor bewoners is een huiskamer ingericht en de eerste zorgwoningen zijn opgeleverd. In de circulaire werkplaats Textiel Innovatie Maastricht (TIM) is een 3D geautomatiseerde breimachine aangeschaft, waarmee wordt geëxperimenteerd om afvalloos kleding te produceren. In Geleen is de circulaire werkplaats Goede Morgen geopend. Haven Stein ontwikkelt een navigatiesysteem voor (semi) autonome e-trucks en is bezig met beladingstesten. Chemelot is gestart met het ontwikkelen van satelliet sites waar straks het afval van 20 miljoen Europese huishoudens wordt verzameld en dusdanig bewerkt dat het gebruikt kan worden als grondstof. In het grensoverschrijdende project Grenzeloos Bocageland worden tot slot actief swales aangelegd die tijdens natte maanden water opnemen om het vervolgens in droge maanden weer af te staan.

Binnen de Regio Deal is ook aandacht voor betere kennisuitwisseling tussen projecten en voor het omgaan met politieke en maatschappelijke ontwikkelingen en verschillen in regelgeving in Nederland, België en Duitsland, voor het doorbreken van bestaande structuren en het creëren van nieuwe

kansen. De stichting Samenwerking Zuid-Limburg wordt opgericht en moet zorgen voor een intensievere en meer strategische (eu)regionale samenwerking tussen overheden, bedrijven, kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties. De ambities van Agenda Zuid-Limburg vormen hiervoor het uitgangspunt.

ZaanIJ II

In de Regio Deal ZaanIJ II “Groen en Meedoen”, de opvolger van Regio Deal ZaanIJ I, werken het Rijk, de provincie Noord-Holland, Zaanstad, Amsterdam en Oostzaan samen aan het versterken van brede welvaart in de ZaanIJ regio. Opgaven stoppen immers niet bij de gemeentegrens. Via deze tweede Regio Deal wordt in totaal € 40 miljoen in de regio ZaanIJ II geïnvesteerd. De samenwerking vanuit de Regio Deal versterkt de plaatsgebonden aanpakken, zoals Pact Zaandam-Oost en Aanpak Noord in Amsterdam-Noord. Een van de successen van deze Regio Deal in 2024, is de samenwerking met het ROC (Regionaal Opleidings Centrum) Noord. Projecten slaan een brug tussen MBO en bedrijfsleven en zetten in op het vergroten van het netwerk en leefwereld van MBO studenten. Sommige interventies vinden plaats op wijk en buurtniveau, bij andere wordt regionale samenwerking gezocht. Behalve op het tegengaan van criminaliteit en ondermijning wordt ook ingezet op een verstevigde samenwerking. In een gezamenlijk overleg, ontsproten uit de eerste Regio Deal, worden casussen regionaal besproken en om zo alerter te zijn op potentiële waterbedeffecten. Ook heeft de regio de afgelopen periode nagedacht op welke manier sleutelpersonen binnen de wijken kunnen worden versterkt en werkt de regio aan kennisuitwisseling op casusniveau rondom interventies, door bijvoorbeeld stichtingen uit Zaanstad en Amsterdam-Noord met elkaar in contact te brengen. Met deze Regio Deal wordt gewerkt aan het vertrouwen van bewoners vanuit de logica van de wijk, door dicht bij bewoners te staan en, fysiek aanwezig te zijn in de wijken. Hetzelfde geldt voor het bereik van jongeren. Vanuit de Regio Deal worden jongeren niet lukraak gevraagd om eenmalig mee te denken, maar worden deze jongeren bereikt, in hun taal, wordt gewerkt met sleutelpersonen en geeft de regio vooraf commitment om ook wat met de resultaten te doen.

Nieuw Land (Almere-Lelystad)

De Regio Deal Nieuw Land (Almere–Lelystad) heeft de doelstelling om een sterke impuls te geven aan het technisch onderwijs, innovatiehubs te realiseren en een triple helix organisatie op te zetten. In de periode juni 2024 tot juni 2025 zijn stappen gezet in zowel de samenwerking als de uitvoering van de werkpakketten. In het voorjaar 2025 werd de Tender Subsidie Regio Deal Nieuw Land voor de eerste keer opengesteld voor het grootste deel van de werkpakketten. In augustus startten in totaal zeven projecten. Een tweede openstelling van de Tender Subsidie wordt voorbereid.

Onder de vlag van werkpakket 1: “Onderwijs versterken Tech & Transitie”, zijn samen met onderwijsinstellingen, bedrijven en overheden meerdere sessies georganiseerd met als resultaat zes concrete projecten die in augustus starten. In werkpakket 2: “Innovatiehubs” worden drie innovatiehubs ontwikkeld. Voor innovatiehub Elektrificatie heeft Buck Consultants een roadmap opgesteld met zes sleutelprojecten en is een concreet project voor de elektrificatie van de luchtvaart ontwikkeld. Voor innovatiehub Bouw en Innovatie werden inspiratiesessies georganiseerd met als uitkomst potentiële sleutelprojecten en consortia, waarvoor in het najaar concrete aanvragen worden voorbereid. Tot slot werd voor innovatiehub Chiptechnologie/Semicon een verkenning voor een landelijk onderzoeksinstituut IAMM uitgevoerd en waren er gesprekken over talentontwikkeling en fysieke locaties voor een hightech-campus in Almere. Een strategisch onderzoek voor werkpakket 3: “Triple Helix Organisatie Nieuw Land” adviseert om de bestaande Economic Board Flevoland (EBF) uit te bouwen tot triple helix-organisatie. Deze uitwerking volgt in het najaar.

Mainstage (MRA)

De Regio Deal Mainstage heeft een grote bijdrage geleverd binnen de evenementensector in de Metropoolregio Amsterdam (MRA) om de krachten te bundelen om te investeren in toekomstbestendige talentontwikkeling. Dit heeft geleid tot de oprichting van het

talentontwikkelingsprogramma NEXTSTAGE. Dit is een platform dat zich richt op de professionele groei van talenten die een carrière in de eventbranche ambiëren. Het werd gelanceerd in mei 2024. Binnen het platform werken toonaangevende partners uit de sector, (regionale) onderwijsinstellingen en onderwijspartners, zoals stagebureaus en initiatieven rond micro-credentials, samen. NEXTSTAGE biedt een inspirerende mix van theorie en praktijk, met netwerkevenementen, backstage tours op evenementenlocaties en praktijkgerichte werkervaringsplekken. Deelnemers, overheden, onderwijsinstellingen en de sector komen samen en ontmoeten elkaar. Het platform fungeert als brug tussen onderwijs en het werkveld, waardoor de deelnemers een breed en realistisch beeld van de sector krijgen en ze op weg worden geholpen naar een loopbaan in de sector. Daarnaast richt NEXTSTAGE zich expliciet op kwetsbare doelgroepen, zoals jongeren. Naast het talentontwikkelingsprogramma huisvest NEXTSTAGE ook een innovatie- en trade programma. De innovaties die in het NEXTSTAGE-programma worden ondersteund, kunnen ook breed in de maatschappij van belang zijn. In het programma wordt actief samengewerkt met Invest NL en Regionale ontwikkelmaatschappijen en met onderzoek en onderwijs. De evenementenorganisatoren zetten grote stappen in circulariteit, energiebesparing en mobiliteit. De Regio Deal Mainstage ontvangt een rijksbijdrage van €5 miljoen, aangevuld met € 8,6 miljoen aan regionale financiering. Inmiddels zijn er bijna 3.000 deelnemers aangesloten bij het platform, waarvan circa 1.000 actief deelnemen in de online leeromgeving. De ambitie is om tussen de 5.000 en 8.000 deelnemers te bereiken in de periode tot en met de zomer van 2027. De eerste deelnemers hebben inmiddels via NEXTSTAGE een baan gevonden in de evenementensector.

North Sea Port District

Deze Regio Deal is gericht op drie sleutelopgaven: aantrekkelijke en gezonde leefomgeving, aantrekken van talent en een betere bereikbaarheid van voorzieningen. De eerste resultaten zijn zichtbaar, zoals subsidieprojecten via de regeling 'Aanjaaggelden Zeeland in Stroomversnelling' gericht op duurzame economische structuurversterking. Samen met de Vlaamse overheden wordt goede vooruitgang geboekt bij de busverbinding Gent-Terneuzen. In Terneuzen is de eerste culturele broedplaats geopend. In diverse koppelingsgebieden (groene zones die woningen en industriegebieden scheiden en dienen als bufferzone) is de gronduitgifte grotendeels gerealiseerd of voorzien, waardoor de inrichting en aanplant zijn gestart. Deze nieuwe groene zones en herinrichting van bestaande structuren, zoals dorpsbossen, dragen sterker bij aan biodiversiteit, luchtkwaliteit en recreatie. Innovatieve elementen zoals voedselbossen, landschapskunst en klimaatadaptieve ingrepen worden geïntegreerd en gecombineerd met ecologische, sociale en educatieve doelen. Het project groenstructuurplannen verloopt grotendeels volgens planning. Kleinere maatregelen zijn gerealiseerd en het sleutelproject in Nieuwdorp is bijna afgerond. Grote projecten, zoals de Werrilaan en de begraafplaats in Borssele, zijn in voorbereiding. De projectorganisatie is versterkt met een groenspecialist en een grondaankoper, wat de voortgang heeft versneld. In Vlissingen werken Dockwize, Scalda en Hogeschool Zeeland intensief samen aan de Kenniswerf: een innovatief ecosysteem. Met innovatiepunt KAAP geeft Dockwize een sterke impuls aan de regionale innovatiekracht.

Rotterdam Zuid II

De Regio Deal voor Rotterdam-Zuid II is in het najaar van 2023 ondertekend en nu volop in uitvoering. Er zijn twee nieuwe pijlers aan het Nationaal Programma Rotterdam- Zuid (NPRZ)programma toegevoegd. De eerste is "Thuisbasis op Orde", gericht op het eerder bereiken van mensen, én vooral op het voorkomen van achterstanden bij kinderen van -9 maanden tot 4 jaar. De nadruk ligt op preventieve hulp door laagdrempelig aanwezig te zijn en het vergroten van het bereik van voorzieningen. De tweede is de pijler "Veilig". Voor deze pijler ligt de nadruk op de aanpak van winkelstraten die dreigen af te glijden. Daarnaast is er met deze Regio Deal geld beschikbaar gekomen voor participatie en onderzoek. In 2024 zijn voorbereidingen getroffen voor een Burgerberaad dat volgens planning eind 2025 van start zal gaan. Eind 2024 heeft het NPRZ-bestuur de NPRZ Kennis- en Onderzoeksagenda vastgesteld; onderzoek door en over het NPRZ kan ook nuttig zijn

voor andere Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid (NPLV)-gebieden. Binnen de pijler “Werk” wordt sinds 2023 ingezet op het wegnemen van belemmeringen om aan het werk te kunnen gaan. Via het programma “Kind & Werkgeluk” worden alleenstaande moeders geholpen aan werk, met een oplossing voor de opvang van hun kinderen. Ook heeft in 2024 de pilot “Met Inkomenszekerheid naar Werk” gedraaid, waarbij werkzoekenden inzicht krijgen in hoeveel ze er maandelijks op vooruit gaan met het accepteren van werk. Binnen de pijler “School” wordt ingezet op het ondersteunen van scholen om de werkdruk te verminderen en de kwaliteit van de les te verbeteren. Daarnaast worden met werkgevers afspraken gemaakt over AanDeBak-garanties, waarbij jongeren die een opleiding kiezen in een tekortsector gegarandeerd een aanbod voor werk krijgen na hun opleiding.

Den Haag Zuidwest II

De Regio Deal Den Haag Zuidwest II richt zich op het versterken van brede welvaart in de woonwijken Bouwlust, Vrederust, Moerwijk en Morgenstond. De focus ligt op twee pijlers: het versterken van het sociaal weefsel en het bieden van perspectief op werk. Hiermee wordt voortgebouwd op de eerdere Regio Deal Zuidwest I. Concrete resultaten van de afgelopen periode zijn onder andere de opstart van wijkbedrijven, waarmee de samenwerking tussen onderwijs, ontmoeting en bedrijfsleven is versterkt. In Moerwijk is Sociaal Contract gestart: een vernieuwende aanpak waarbij bewoners samen met zorg- en welzijnspartijen en de gemeente werken aan urgente wijkvraagstukken als mentale gezondheid en dagbesteding. Leerpunten zijn onder meer het belang van bewonersregie: als bewoners zelf aan het roer staan, kunnen bepalen wat er nodig is in hun wijk én actief meewerken aan de uitvoering, leidt dit tot meer draagvlak en oplossingen die beter aansluiten bij de lokale behoeften, zoals de beweegroute Bouwlust-Vrederust. Daarnaast is gebleken dat duurzame verandering vraagt om nieuwe samenwerkingsvormen, zoals de WOW-coalitie. Deze coalitie is een samenwerking van de woningbouwcorporaties, het ROC, de gemeente en de bedrijven met opdrachten in de wijk. Deze coalitie werkt samen bij het inrichten en uitvoeren van werk-leermodules en loopbaanpaden, die zijn gericht op werk in de grote transitie. Daarnaast versterken projecten zoals de Participatiekeuken, Mengelmoestuin, buurtkamers en KIES! de sociale infrastructuur. Ze bieden laagdrempelige ontmoetingsplekken, activering en ondersteuning, en worden gedragen door bewoners en lokale organisaties. Voor komend jaar wordt ingezet op ontmoeten in de buitenruimte, de campusontwikkeling rondom grote transitie (wonen, energie, klimaat) en het versterken van de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt. De verwachting is dat de Regio Deal blijft fungeren als vliegwiel voor duurzame verandering, met blijvende impact op bestaanszekerheid, werkgelegenheid en leefbaarheid in Zuidwest.

Tranche 5

Groningen-Noord II

De Regio Deal Groningen-Noord II is gekoppeld aan het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid (NPLV) Groningen-Noord. In mei 2023 heeft de maatschappelijke coalitie de ambities vastgesteld voor dit NPLV-gebied: bewoners van de noordelijke wijken moeten op een gelijkwaardige manier meedoen en kinderen kunnen er met aandacht, gezond en veilig opgroeien. Vanuit dit programma wordt gewerkt aan het Uitvoeringsprogramma NPLV Groningen-Noord 2024–2027, binnen de thema's wonen, werken, leren, veilig zijn en meedoen. Dit uitvoeringsprogramma bevat interventies die bijdragen aan het realiseren van de ambities en doelen zoals beschreven in het ambitiedocument en het gebiedsplan van NPLV Groningen-Noord. In 2024 is het convenant voor de Regio Deal Groningen Noord II vastgesteld. De eerste middelen zijn in december 2024 uitgekeerd en worden ingezet binnen het NPLV-programma. In de Regio Deal wordt gewerkt vanuit de pijlers: werken en leren, veilig zijn en wonen, en meedoen. Binnen deze pijlers is een aantal (geclusterde) interventies opgenomen die aansluiten op de sporen van het gebiedsplan.

Stedendriehoek

Met de Regio Deal 'Sterker in 3D' versterkt de regio Stedendriehoek brede welvaart door te investeren in vier opgaven: ruimte en klimaat, economie, leefbaarheid en een krachtige regio. Sinds de officiële aftrap in juli 2024 is er voortvarend gewerkt aan uitvoering en samenwerking. Binnen een jaar tijd zijn twaalf projecten gestart met een investering van ruim € 80 miljoen, inclusief € 18 miljoen rijksbijdrage. Meer dan 120 verschillende organisaties uit bedrijfsleven, onderwijs, overheid en maatschappelijke organisaties doen mee. Zo heeft "Boeren voor Biobased Bouwen" al zeventien bijeenkomsten georganiseerd en wordt met de 'deal 30-30-30' ingezet op circulair bouwen van veld tot gevel. "SAMEN voor leefbaarheid" brengt partijen in buurten en wijken bij elkaar via bijvoorbeeld het organiseren van programmatafels. Door verbindingen te leggen werken zij aan welzijn, sociale kwaliteit en de identiteit in de wijken. De "Techniekhubs" bundelen hun krachten met het ontwikkelen van een gezamenlijke strategie, een interne academie en diverse pilots. Het project "De Kien – Samen ruimte maken" ontwikkelt innovatieve oplossingen voor slimme en duurzame verstedelijking, met concrete resultaten en experimenten in uitvoering. Ook het "Centrum voor Veiligheid en Digitalisering" zet concrete stappen door bijvoorbeeld het uitvoeren van 170 cyberscans en samenwerkingen met MKB, startups en overheden.

Overkoepelend is de samenwerking in de regio zichtbaar versterkt. In het Partneroverleg trekken overheden, onderwijs en bedrijfsleven structureel samen op. De bestuurlijke samenwerking staat stevig en wordt breed gedragen. Daarnaast is de selectie van projecten zorgvuldig en transparant verlopen, met inzet van een onafhankelijke adviescommissie.

In de komende periode richt de Regio Deal zich op kennisdeling, inspirerende bijeenkomsten en verdere verbinding tussen projecten, de regio en de ministeries.

Zwolle II

Sinds de start van de Regio Deal Regio Zwolle II is met het rijk en de regionale partners hard gewerkt aan het opzetten en inrichten van de uitvoering. De Regio Deal werkt met samenhangende gebiedsarrangementen, waarbij ook ruimte is voor losse initiatieven. Hiermee worden gebieden uitgedaagd om investeringen af te stemmen op lokale behoeften, in plaats van op afzonderlijke projecten. Het aanvraagproces voor de inhoudelijke programmalijnen "Arbeidsmarkt en Economie", "Leefbaarheid" en "Leefomgeving" is achter de rug. Een onafhankelijke externe adviescommissie beslist over de verdeling van de middelen. De subsidieverlening wordt na de zomer van 2025 verwacht, waarna de uitvoering kan starten. Naast de drie inhoudelijke programmalijnen krijgt regionale samenwerking specifieke aandacht in een vierde programmalijn. Er komt een leergang Regionale samenwerking voor professionals die in Regio Zwolle actief zijn in het regionale triple helix samenwerkingsverband. Maatschappelijke opgaven overstijgen sectorale en organisatorische grenzen en vereisen effectieve samenwerking. Dit vraagt binnen een regionaal samenwerkingsverband om een gedeelde visie, betekenisvolle interactie, wederzijds vertrouwen en de bereidheid om te leren en te experimenteren. Deze leergang is erop gericht om deze essentiële componenten in de regio Zwolle verder te versterken. Samen met de departementen wordt een pilot voorbereid voor "ontschot" financieren. Tenslotte is deze programmalijn bedoeld om samen te leren hoe de netwerksamenwerking in Regio Zwolle verder kan worden gebracht.

Achterhoek II

De Regio Deal Achterhoek II investeert in leefbare gemeenschappen, een toekomstige arbeidsmarkt en een duurzame economie in de Achterhoek. Er wordt voortgebouwd op succesvolle initiatieven uit de eerste deal en er is aandacht voor nieuwe uitdagingen, zoals de toegankelijkheid van zorg. In 2024 werd de basis gelegd en twee projecten zijn al gestart: één om inwoners zo lang mogelijk in hun eigen dorp te laten wonen en het andere is gericht op het flexibel inzetten van personeel door samenwerking tussen zorgorganisaties.

Verder wordt de publieke mobiliteitsaanpak doorgezet waarbij deelvervoer, mobiliteitshubs en betere fietsverbindingen centraal staan. Ook voor een toekomstbestendige arbeidsmarkt zijn twee projecten

gestart. Het succesvolle project Opijver (Fonds voor Talentontwikkeling) krijgt mogelijk opnieuw een impuls via de Regio Deal. Een next-levelaanpak voor biobased bouwen en slimme energiegemeenschappen wordt voorbereid. Als experimenteerregio voor de landbouw wordt de samenwerking tussen boerenorganisaties versterkt en wordt samengewerkt met Twente en de WUR in het landelijke Fieldlab/Experimenteerlocatie Oost. Regionale initiatieven worden ondersteund, zoals het recent gestarte project “De Agro Innovatiemakelaar” dat agrariërs en mkb’ers in de agrofoodsector helpt hun innovatieve ideeën te realiseren.

De Regio Deal II bouwt voort op het innovatieve ecosysteem in de maakindustrie en agrofoodsector, onder meer via CIVON, een centrum dat inzet op innovatie en kennisontwikkeling in hightech en de gebouwde omgeving. De deal stimuleert ook vernieuwende woonconcepten passend bij de Achterhoekse identiteit, zoals kleinschalige woningbouw voor jongeren en ouderen in kleine kernen. In 2024 zijn onder andere de Agro Innovatiemakelaar en het Kenniscentrum Innovatieve Technologie gestart om innovatie in de regio te ondersteunen. Ook werkt de Achterhoek mee aan een langjarig Regioplan voor het Nationaal Programma Vitale Regio’s waarmee structureel, samen met het Rijk meer impact gemaakt kan worden: hoger springen en krachtiger landen.

Drechtsteden-Gorinchem II

In 25 september 2024 is de Regio Deal Drechtsteden – Gorinchem II van start gegaan. Deze Regio Deal bouwt voort op de eerste Deal en kent ook een verbreding. Gezondheid, bestaanszekerheid en kansengelijkheid staan in de regio Drechtsteden – Gorinchem onder druk en hebben een stevige boost nodig. Hier zet deze Regio Deal op in, met 28 projecten in drie pijlers: Bestaanszekerheid en kansengelijkheid, Gezonde en verbonden oevers én inwoners en Toegepaste innovatie. In het eerste jaar van de deal is vooral gewerkt aan het opzetten van de projecten en het inrichten van de programmaorganisatie. Een subsidieregeling voor de financiering van de projecten is opgesteld. Projecten zijn gestart of staan in de startblokken om resultaten te gaan bereiken in het komende jaar. Met deze tweede deal wordt stevig ingezet op het verder versterken van de samenwerking tussen overheden, ondernemers en onderwijsinstellingen. Met een uitgebreid monitorings- en leerprogramma wordt gewerkt aan de structurele borging van geleerde lessen uit de Regio Deal projecten, het bijhouden van de voortgang van projecten, en het leren over zaken als impact maken op brede welvaart, samenwerkingslessen en ontwikkeldoelen van projecten. Ook wordt een leergang multihelix-samenwerken ontwikkeld om de samenwerking in de regio structureel te versterken.

West-Brabant

De Regio Deal ‘West-Brabants welvaren’ ontvangt een Rijksbijdrage van € 15 miljoen en stelt daar € 15 miljoen aan regionale cofinanciering tegenover. West-Brabant heeft van oudsher veel te bieden als het gaat om plantaardige producten (zowel food als non-food), maar de randvoorwaarden om daarin te innoveren zijn niet altijd aanwezig en de spelers zijn nog onvoldoende verbonden. De Regio Deal zet daarom in op één aanpak, ‘Energie van onderop’, gericht op het ondersteunen van maatschappelijk en particulier initiatief, en vier programmalijnen: ‘Kennis en kunde’, ‘West-Brabant Kiest Plantaardig’, ‘West-Brabant Gezond’ en ‘West-Brabant Maakt Plantaardig’. Op verschillende manieren dragen deze programma’s bij aan de drie hoofddoelen van de Regio Deal: het vergroten van de veerkracht en zelfredzaamheid van inwoners en ondernemers, het verbeteren van de sociale en fysieke leefomgevingskwaliteit en het vergroten van het innovatievermogen van de plantaardige economie. In 2024 is in het programma ‘Kennis en kunde’ het project ‘Technologie voor inclusie’ gestart, waarin mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt met technologie instromen op een reguliere werkplek. In ‘West-Brabant Kiest’ startte ‘Van Plant naar Pand’ om aanbod en toepassing van biobased isolatiematerialen in de bouwketen te verbeteren. Verder is binnen ‘West-Brabant Gezond’ het project Waterkwaliteit en -kwantiteit gestart, een samenwerking van Treeport en Waterschap Brabantse Delta gericht op nieuwe technieken voor duurzaam water- en bodembeheer. De deal vormt een belangrijke impuls in de onderlinge samenwerking tussen bedrijven, onderwijs, overheden en maatschappelijke organisaties in West-Brabant, door het gezamenlijk uitvoeren van projecten en het opgerichte Multi Helix Overleg.

Noord-Limburg II

De Regio Noord-Limburg heeft twee Regio Deals gesloten met het Rijk. Regio, Provincie Limburg en Rijk leveren hiermee een bijdrage aan de ambitie om de Gezondste Regio van Nederland te worden. Doel is het bevorderen van de brede welvaart, leefbaarheid en vestigingsklimaat. De inzet is gericht op de thema's: Versterken kennisinfrastructuur, Vitaal & Gezond, Talent aantrekken, Veilige leefomgeving. Dit alles ook met het oog op de grensligging. Er is sprake van een intensieve samenwerking met organisaties in triple helix verband. In 2024 zijn - samen met partners – nieuwe ambities bepaald. Met deze tweede deal blijft de regio zich inzetten op het versterken van kennisinfrastructuur, duurzaam ondernemen en talentbehoud. De regio blijft werken aan bereikbare dorpen met voorzieningen, vitale en gezonde gemeenschappen en een veilige leefomgeving (interventies tegen ondermijning). Zo blijft Noord-Limburg aantrekkelijk voor jongeren, nieuwkomers en toekomstige generaties. De eerste initiatieven zijn beoordeeld en hebben geleid tot 15 kansrijke projecten. De geselecteerde initiatiefnemers kunnen hun voorstel indienen voor subsidie. In het najaar 2025 start een tweede ronde waarbij nieuwe voorstellen kunnen worden ingediend. De besluitvorming vindt plaats begin 2026.

Het Hogeland

De Regio Deal Het Hogeland heeft als doel de brede welvaart in Het Hogeland te versterken en op termijn ten minste op het Nederlands gemiddelde te brengen. Deze Regio Deal richt zich vooral op de uitdagingen rondom dubbele vergrijzing, de beschikbaarheid en nabijheid van voorzieningen en de sociaaleconomische positie van inwoners. De Regio Deal biedt perspectief aan álle inwoners, met speciale aandacht voor degenen die dit het hardst nodig hebben. De doelstellingen sluiten aan bij de ambities van *Nij Begun* en zijn in het convenant vertaald naar drie themalijnen: Krachtige kernen (versterken van de samenredzaamheid en leefbaarheid van gemeenschappen), Kansrijke Hogelandsters (verbeteren van de sociaaleconomische positie van inwoners) en Op het juiste spoor (vergroten van ontwikkelkansen voor jongeren). Daarnaast is er een vierde lijn: Het Nieuwe Samenspel. Met dit samenspel bouwt de regio aan een bestendige en gelijkwaardige samenwerking tussen maatschappelijke partners en overheid. Sinds de ondertekening van het convenant in november 2024 is de Regio Deal Het Hogeland voortvarend van start gegaan. De maatschappelijke coalitie is gevormd, de organisatiestructuur staat, en er ligt een breed gedragen uitvoeringsagenda, ondersteund door een subsidieregeling. Het Nieuwe Samenspel is in volle gang: partijen leren samen, sturen bij en ontwikkelen door. Ambitie is om een duurzame samenwerking te realiseren waarin gemeente en maatschappelijke partners op gelijkwaardige wijze werken aan de versterking van de brede welvaart in Het Hogeland.

Regiocentra Groningen

In 2024 is de Regio Deal Regiocentra Groningen vastgesteld, waarin is afgesproken dat voor de elf geselecteerde regiocentra eerst maatwerkplannen worden opgesteld alvorens vervolgstappen te zetten en middelen vanuit de Regio Deal in te zetten. Dit heeft geresulteerd in integrale visies voor de regiocentra. Bij het opstellen van deze visies zijn inwoners, maatschappelijke partners en inhoudelijk experts betrokken. Op de visies heeft een onafhankelijke adviesraad voor het Masterplan Regiocentra kennis en expertise ingebracht. Deze visies zijn afgelopen voorjaar door de gemeenten vastgesteld. Om dit te markeren heeft op 26 juni 2025 de feestelijke Manifestatie Masterplan Regiocentra plaatsgevonden. Daarbij is het boek "Masterplan Regiocentra - Een ode aan de regio", met daarin de kern van de verschillende visies, gepresenteerd. De manifestatie was de afsluiting van de fase van plannen maken en de start van de uitvoering ervan. De Regio Deal is hiervoor een belangrijk vliegwiel. Voor de uitvoering hebben Gedeputeerde Staten op 1 juli 2025 de Subsidieregeling Uitvoering Masterplan Regiocentra provincie Groningen vastgesteld. Met deze regeling worden de Regio Deal middelen in 2025 over de regiocentra verdeeld en kunnen de gemeenten aan de slag. Voorbeelden waaraan de komende periode wordt gewerkt zijn het verbinden van groen in het gebied tussen Appingedam en Delfzijl, het compacter maken en verbeteren van het centrum van Bedum en

het toevoegen van recreatievoorzieningen aan Nieuwe Pekela. Voor de periode na de Regio Deal is het Masterplan Regiocentra opgenomen in de Economische Agenda van Nij Begun. Hierdoor krijgen de kernen ook op de langere termijn een impuls.

Oost-Groningen II

De Rijksoverheid, provincie Groningen en de gemeenten Stadskanaal, Oldambt, Veendam, Pekela en Westerwolde investeren gezamenlijk in de Regio Deal Oost-Groningen II. Deze tweede Regio Deal bouwt voort op de eerste Regio Deal (2020–2025) en richt zich op het versterken van de brede welvaart in de regio Oost-Groningen. Deze deal is in 2024 begonnen en bevindt zich in de opstartfase. In 2025 zijn de regionale opgaven en hoe daaraan gewerkt wordt beschreven. Ten behoeve van de uitvoering is een nieuwe Samenwerkingsregeling Oost-Groningen opgesteld. Deze biedt een formele governance- en uitvoeringsstructuur en kan worden uitgebreid met andere programma's (zoals Nij Begun). In oktober 2025 wordt het besluitvormingsproces binnen de gemeenten gestart. In het overgangsjaar 2025 eindigt de Regio Deal I en wordt Regio Deal II opgestart. De activiteiten voor Regio Deal II zijn als volgt in te delen: projecten die doorlopen vanuit de eerste naar de tweede Regio Deal, uitvoeringsklare projecten en projectideeën die bijdragen aan de ambities in het gesloten convenant. Een aantal succesvolle projecten uit Regio Deal I wordt (al dan niet via overbruggingsfinanciering via Regio Deal II) langdurig gefinancierd via Nij Begun: Tijd voor Toekomst, Welzijn op Recept, Kansen voor Kinderen, Route Rubicon, 2BE!, en De Boeg. Daarnaast is een innovatienetwerk Oost-Groningen gestart, met verbindingen naar het Masterplan Campussen en de economische agenda van Nij Begun.

Zuidwest-Friesland

Ambitie van Regio Deal Zuidwest-Friesland is het samen bouwen met de Mienskip (gemeenschap) aan de toekomst van de regio. In 2024 is het programmaplan van de Regio Deal Zuidwest Friesland voorbereid, het is vervolgens vastgesteld op 5 maart 2025. Het programmaplan omvat vier programmaliijnen: Mienskip, Voorzieningen, Economie en Leefomgeving. Belangrijk doel is het behouden en waar mogelijk versterken van de kracht van de Mienskip, het fundament van de samenleving, om de samenredzaamheid te vergroten en een vangnet voor de leefbaarheid in stand te houden. Essentiële voorzieningen zoals zorg, onderwijs en ontmoetingsmogelijkheden moeten bereikbaar blijven voor alle inwoners van deze uitgestrekte plattelandsregio, door een slimme spreiding van basisvoorzieningen en een integraal vraaggestuurd mobiliteitsnetwerk. De prachtige en unieke leefomgeving van de regio moet behouden blijven en kan als kans dienen bij het realiseren van de grote opgaven. Het realiseren van deze doelen draagt bij aan de versterking van de leefbaarheid en veerkracht van de regio. Het gaat hierbij onder andere om de energietransitie, agrarische transitie, de wateropgave, het woningbouwprogramma en toekomstbestendig en duurzaam bedrijfsleven (samen te werken aan een toekomstbestendig en duurzaam bedrijfsleven (midden- en kleinbedrijf, mkb) en aan een toekomstbestendige arbeidsmarkt waar vraag en aanbod goed op elkaar aansluiten.

Na het vaststellen van het programmaplan in maart 2025, is ingezet op het uitvoeringsgereed krijgen van de deze Regio Deal. In deze fase, die loopt tot het einde van de zomer 2025, ligt de focus op het bemensen van het programmateam, het uitwerken van processen en formats en - samen met de projectbeheerders en betrokkenen in de regio - de plannen opstellen om de projecten klaar te maken voor uitvoering. De eerste projecten zijn inmiddels akkoord bevonden voor uitvoering.

Veluwe II

In 2024 is de Regio Deal II – Veluwe in Balans officieel van start gegaan met een rijksbijdrage van €20 miljoen. Doel is het versterken van de balans tussen natuur, recreatie en leefbaarheid. In januari 2025 was de eerste tranche (€9,5 miljoen) volledig beschikt aan twaalf projecten, met €15,8 miljoen cofinanciering vanuit de regio. Daarvoor werd in 2024 de basis gelegd. Binnen de programmaliijn Nieuwe perspectieven voor de randen van de Veluwe startte onder andere het Masterplan Ontvangstlocatie Eerbeek, waar de spoorzone wordt omgevormd tot een toeristisch opstappunt en recreatief knooppunt tussen Veluwe en IJsselvallei. Ook projecten als Strekdam Elburg en Van Gemaal

tot Gemaal kregen toekenning. Onder de programmalijn Leefbaarheid en betrokkenheid werd de productie van de natuurserie Veluwe 2.0 bekostigd, een opvolger van de succesvolle film WILD (2017), die natuur, cultuur en bewoners dichterbij elkaar brengt. In de programmalijn Bestemmingsmanagement en duurzame mobiliteit kreeg het Bezoekerscentrum Nunspeet financiering om zich te ontwikkelen tot een belangrijke toeristische toegangspoort. Ook de voorbereidingen voor Ontvangstlocatie Landgoed Heuven en Veluwe aan Zee kwamen in beweging. Zo werd in 2024 de toon gezet met concrete projecten die natuur, recreatie en samenleving versterken.

Midden-Limburg

De Regio Deal Midden-Limburg ontwikkelt zich tot een belangrijke impuls voor brede welvaart en toekomstbestendige ontwikkeling van de regio, door het duurzaam versterken van de brede welvaart in de regio, met inzet op vier programmalijnen: Leefbaarheid, Landschap en klimaatadaptatie, Economie-onderwijs-arbeidsmarkt en Regionale samenwerking. In 2024 en de eerste helft van 2025 is gewerkt aan de inrichting van de governance en uitvoeringsstructuur. De samenwerkingsovereenkomst tussen de zeven gemeenten en de provincie Limburg wordt in 2025 vastgesteld. Belangrijk aandachtspunt is de verdere verdieping van de samenwerking. Bestuurlijke en maatschappelijke overlegtafels versterken de gezamenlijke sturing en vergroten het organiserend vermogen. Dit kost tijd, maar draagt bij aan gedragen keuzes en duurzame resultaten. Het Regio Deal Bureau is ingericht en fungeert als spil in de uitvoering. Het bureau bereidt besluitvorming voor, coördineert de programmalijnen, bewaakt de voortgang en verzorgt de communicatie en monitoring. Daarmee vormt het bureau het centrale knooppunt in de samenwerking tussen gemeenten, provincie en partners. Voor drie programmalijnen zijn inmiddels programmaplannen opgesteld; de vierde volgt dit najaar. In de tweede helft van 2025 start de uitvoering van projecten. Daarmee worden de eerste zichtbare resultaten gerealiseerd op het terrein van leefbaarheid, sociaaleconomische versterking en klimaatadaptatie. De inhoudelijke voorbereiding van de eerste tranche programma's en projecten is gestart. Voorbeelden in deze voorbereiding zijn een gebiedsgerichte aanpak voor leefbaarheid in wijken en dorpen, de ontwikkeling van een kennis- en expertisecentrum voor de transitie van het landelijk gebied, de verduurzaming en innovatie van bedrijventerreinen (energie, water, vergroening en circulaire toepassingen) en de versterking van de aansluiting onderwijs–arbeidsmarkt via regionale campussen, associate degrees en shared facilities voor digitalisering en robotisering. Daarnaast worden iconprojecten voorbereid voor landschappelijke kwaliteit en klimaatadaptatie.

Metropoolregio Eindhoven

Met de Regio Deal “Thuis in Brainport” investeren Rijk en regio samen in brede welvaart en een sterk voorzieningenniveau. De deal richt zich op drie pijlers: sociale verbinding, competenties & basisvaardigheden en een prettige leefomgeving. De uitvoering is eind 2024 gestart. De voorbereiding kostte meer tijd dan verwacht, met name door het rondkrijgen van cofinanciering en brede partnerafstemming. Dit is ondervangen met extra begeleiding, uniforme formats en een strakkere besluitkalender. Hierdoor zijn aanvragen sneller en consistentier beoordeeld en is de doorlooptijd verkort. De eerste resultaten zijn dan ook al zichtbaar. Zo hebben zes van de zeven geselecteerde projecten een toekenning ontvangen en zijn gestart, namelijk: Krachtenbundeling Bibliotheken in Brainport, Urban Sports & Culture, Passende leeromgeving De Berkenschutse, Inclusief werken in de circulaire economie, Kunsthal Helmond en het Kempenmuseum. Voor Placemaking Stationskwartier Helmond wordt besluitvorming in de komende maanden voorzien. Ook de eerste activiteiten zijn zichtbaar in de regio: programmering voor jongeren en kwetsbare doelgroepen, doorontwikkeling van leer- en ontmoetingsomgevingen en voorbereidingen voor fysieke voorzieningen. De focus ligt voor de komende periode op realisatie en zichtbaarheid, opening en verdere uitrol van voorzieningen, start van onderwijs- en participatieprogramma's en het borgen van regionale spreiding. Parallel wordt een gezamenlijke nulmeting ingericht voor impactmonitoring, zodat effecten op brede welvaart aantoonbaar worden. Speciaal aandacht is er voor het borgen van cofinanciering, capaciteit bij partners en het delen van leerervaringen tussen gemeenten. Met deze

stappen legt de Regio Deal “Thuis in Brainport” de basis voor een regio waar economische groei hand in hand gaat met brede welvaart en waar iedereen zich thuis voelt.

Noord-Holland Noord

De Regio Deal Noord-Holland Noord (NHN) richt zich op het versterken van brede welvaart in de regio: goed onderwijs, een toekomstbestendige arbeidsmarkt, een gezonde leefomgeving en sterke gemeenschappen. In 2024 is een stevige inhoudelijke en organisatorische basis gelegd. Er is gewerkt aan de drie programmalijnen ‘Beter leren’, ‘Beter werken’ en ‘Beter leven’, terwijl ook de noodzakelijke randvoorwaarden voor uitvoering zijn gerealiseerd. De samenwerking kende een trage start, mede door het ontbreken van een formele regionale structuur. In de loop van 2024 is de samenwerking geïntensiveerd en werd in gezamenlijkheid gebouwd aan de kaders, procedures en werkwijzen. Binnen de regio is geïnvesteerd in netwerkvorming tussen overheden, onderwijs, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Per 30 juni 2025 is de onafhankelijke stichting Regio Deal Noord-Holland Noord opgericht, die fungeert als juridische entiteit en verantwoordelijk is voor de uitvoering en verantwoording. In 2025 start de uitvoering met een subsidieregeling voor grotere projecten én de regeling ‘Little Local’ voor kleinschalige initiatieven. De regio is klaar voor de volgende fase, waarin uitvoering, impact en gezamenlijke verantwoordelijkheid centraal staan. De leerervaringen uit 2024 zijn verankerd en vormen het fundament voor verdere groei en samenwerking.

Amsterdam Zuidoost

De Regio Deal fungeert als een vierjarige katalysator (eind 2024 t/m 2028) voor de lange termijn beweging die Masterplan Zuidoost (Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid) in gang heeft gezet. De focus ligt op de buurten en plekken waar de grootste achterstellingen bestaan (‘hotspots’). Partijen werken aan het verkleinen van structurele achterstellingen in Zuidoost. Het streven is dat inwoners van deze gebieden in 2028 meer bestaanszekerheid en kansen dan nu en minder zorgen over hun gezondheid, werk, kinderen en veiligheid hebben. De gelden vanuit de Regio Deal worden met name ingezet om bestaande initiatieven binnen het Masterplan uit te breiden en te intensiveren. Omdat de infrastructuur voor deze initiatieven al staat, zijn er al duidelijk stappen zichtbaar in de voortgang. Zo is er een Wijkactieteam opgebouwd in de K-buurt, is het empowerment centrum gekopieerd naar o.a. de K-buurt en zijn de ‘hosts’ voor zichtbare aanwezigheid en tegengaan van overlast uitgebreid van 6 naar 10 koppels. Met een eigenaar/ontwikkelaar zijn afspraken vastgelegd over het realiseren van een bedrijfsverzamelgebouw waarbinnen 1500m2 betaalbare bedrijfsruimte wordt gerealiseerd. De nieuwe initiatieven hebben een wat langere voorbereidingstijd nodig om tot uitvoering te komen. Een positief effect van de inzet van de Regio Deal-middelen is de hefboomwerking die het heeft op investeringen van de Alliantiepartners en partijen die betrokken zijn bij de uitvoering van de verschillende ambities van het Masterplan Zuidoost.

Metropoolregio Amsterdam West (MRA West)

De Regio Deal MRA West is een samenwerkingsverband tussen vijf gemeenten (Haarlem, Haarlemmermeer, Beverwijk, Velsen en Zandvoort) en regionale partners, gericht op het verbeteren van brede welvaart in kwetsbare wijken. De regio kampt met uitdagingen zoals luchtverontreiniging, sociaaleconomische achterstanden, eenzaamheid, verstening van wijken en druk op natuurgebieden. De aanpak is integraal: fysieke en sociale interventies worden gecombineerd in vijf “Cases for Change” en in twee cross-over thema’s wordt ondersteunende kennis opgedaan. Elke “Case for Change” fungeert als proeftuin voor innovatieve samenwerking en gebiedsgerichte oplossingen. Voorbeelden zijn vergroening van schoolpleinen, ontwikkeling van recreatiegebieden zoals PARK21, en sociale projecten zoals Dream Courts in Zandvoort. Met name de spreiding van de recreatiedruk en het ontzien van kwetsbare delen van Nationaal Park Zuid-Kennemerland zijn onderwerp van transformatie. De cross-over thema’s richten zich op duurzame gebiedsfinanciering en leren & ontwikkelen. Zo wordt geëxperimenteerd met nieuwe financieringsmodellen en een monitoringsbril om effecten van interventies te meten. De governance is in 2024 zorgvuldig ingericht met duidelijke

rollen en verantwoordelijkheden. Er is €40 miljoen beschikbaar, waarvan de helft afkomstig is van het Rijk. De samenwerking sluit zoveel mogelijk aan bij landelijke programma's zoals NOVEX, GIOS, BKN en IZA/GALA. In 2025 ligt de focus op uitvoering van projecten, versterking van samenwerking en het vergroten van impact. De Regio Deal is een leeromgeving voor duurzame, inclusieve gebiedsontwikkeling en streeft op dit gebied naar breder toepasbare inzichten.

Zuid-Hollandse Delta II

Met deze nieuwe Regio Deal “next step” wordt voortgebouwd op de resultaten en leerpunten vanuit de eerste Regio Deal (3^e tranche). Ogenscheinlijk en in essentie is de regio Zuid-Hollandse Delta - een samenhangend gebied dat de eilanden Goeree-Overflakkee, Hoeksche Waard en Voorne-Putten omvat - een zorgeloze plek voor de 300.000 inwoners om er met plezier te wonen, werken en recreëren. Tegelijkertijd staat de brede welvaart onder druk. Door vergrijzing en ontgroening zijn grote tekorten op de arbeidsmarkt ontstaan en is de kansenongelijkheid verder gestegen. Voorzieningen verdwijnen, het verenigingsleven kalft af, kwetsbare wijken in de steden dreigen verder af te glijden en de regionale ondernemers missen gekwalificeerd personeel. Daarom werkt de regio met tal van partners de komende jaren verder aan de versterking van de regionale economie, de regionale leefbaarheid en versterking van de kwaliteit van het regionale landschap. Het belangrijkste focuspunt binnen deze Regio Deal is de versterking van de regionale samenwerking zodat er - ook na afloop van de Regio Deal - een sterke samenwerkingscultuur is ontstaan waarbinnen de regio de grote regionale opgaven adequaat en zelfbewust oppakt. Deze Regio Deal is pas eind 2024 begonnen en bevindt zich nog in de opstartfase.

Waterwegregio

In de Regio Deal Waterwegregio werken de gemeenten Maassluis, Rotterdam, Schiedam en Vlaardingen aan het versterken van de brede welvaart voor de circa 275.000 inwoners. De focus ligt op de leefbaarheid in de wijken, een betere toegang tot bestendig werk en het bereiken van doorbraken bij circulair en duurzaam wonen en werken. Ook wordt ingezet op samenwerken, netwerkvorming, bewonersparticipatie en leren in de Waterwegregio. De Regio Deal is in november 2024 van start gegaan en heeft sindsdien stevige stappen gezet: de eerste voortgangsrapportage is opgeleverd en het uitvoeringsprogramma 2025–2028 is vastgesteld. Ook is een nulmeting uitgevoerd en een aanpak ontwikkeld om inzicht te krijgen in de voortgang en effecten van de Regio Deal. De Regio Deal Board heeft inmiddels twaalf projecten goedgekeurd en er zitten diverse projecten in de pijplijn. Met de projecten Huis van de Wijk en Hart van de Wijk worden ontmoetingsplekken in de wijk gerealiseerd. In het LeerStation worden mensen zonder startkwalificatie begeleid naar werk. Het project Familieschool zorgt op school voor hulp aan gezinnen zodat kinderen beter kunnen leren en ouders sterker in hun schoenen staan. Deze succesvolle aanpak wordt uitgebreid naar andere scholen in de Waterwegregio. Via het project Talentklas (Vlaardingen) worden basisschoolleerlingen in hun kracht gezet. De projecten Bite into your future, Techniek Oriëntatie Vlaardingen (TOV), Havenprogramma en MaasRakkers zorgen voor loopbaanbegeleiding en -ontwikkelingen voor kinderen en jongeren tussen de 10 en 16 jaar. Het project Verduurzaming bedrijventerreinen zorgt voor meer duurzame energieopwekking op bedrijventerreinen, het verduurzamen van bedrijfshuisvesting en -processen en het behouden van reststromen. In het project Loods M werken overheid, onderwijs, bedrijven en inwoners samen aan een duurzame toekomst via een innovatief fieldlab. Hier wordt een lokaal energiesysteem ontwikkeld met onder andere een zeezout- en luchtdrukbatteij en worden leerwerkplekken geboden voor VMBO-, MBO-, HBO- en WO-studenten.

Delft-West

De Regio Deal Delft West draagt bij aan de doelstellingen van het programma “Wij West” als onderdeel het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid. De uitvoering ligt op schema, waarbij in 2024 de voorbereidingen zijn getroffen en vanaf januari 2025 de uitvoering echt is gestart. Met deze Regio Deal geven initiatiefnemers uit de stad een aanvullende impuls aan de onderdelen onderwijs en arbeidsmarkt om doelgericht te werken aan inkomen en talentontwikkeling. De drie

samenhangende doelen zijn: het creëren van kansengelijkheid voor jeugd en jongeren in het onderwijs en op de arbeidsmarkt, het bevorderen van participatie, betrokkenheid en zelfregie van bewoners met een lage sociaaleconomische status en het bieden van perspectief op passend werk en ondernemerschap voor bewoners en het versterken van de lokale wijk economie. De Rijksbijdrage van € 12,3 miljoen is toebedeeld aan zes initiatieven; het Circulair Ambachtsnetwerk, de Buurtfabriek, Rijke Leerdag, Smart Makers Delft, de Wijkuniversiteit en Delft Boost Lab. Zo vestigt laatstgenoemde fysiek ondernemerslabs in de wijken in Delft-West om (startend) ondernemerschap te stimuleren. Begin 2025 is er, in aanwezigheid van meer dan 200 bezoekers, de ontmoetingsplek “Het Stationshuis” aan de Vulcanusweg geopend en hebben zich al meer dan 10 ondernemers gemeld. 5 scholen in Delft-West zijn inmiddels van start gegaan met inspirerende binnen-, na- en buitenschoolse activiteiten op het gebied van kunst, cultuur, techniek, sport en natuur in het kader van de Rijke Leerdag. De Buurtfabriek wordt een bruisende plek in de wijk waar Delftenaren elkaar kunnen ontmoeten, waar zij kunnen deelnemen aan activiteiten op het gebied van cultuur, talentontwikkeling, ondernemerschap, inkomen en taal. Bewoners worden aangemoedigd om actief mee te doen en zich in te zetten voor de buurt en elkaar. Naast dit alles, komt de samenwerking tussen initiatieven van de grond en wordt er gewerkt aan het versterken van de verbinding tussen Delft-West en het Innovatiedistrict Delft. Dit is relevant voor onderwijs, banen en mobiliteit.

Sint Eustatius

De Regio Deal Sint Eustatius (Statia) versterkt erfgoed, welzijn en economie, met als doel brede welvaart en toekomstbestendigheid op het eiland. Statia richt zich met de Regio Deal op voltooiing van erfgoedprojecten, een duurzaam functionerend zorgcentrum en versterking van de toeristische infrastructuur. De Regio Deal is onderdeel van het bredere programma Statia 2026, waarin ook aandacht is voor de herdenking van 250 jaar First Salute (op Statia Day 2026) en projecten gericht op cultuur en identiteit van het eiland. In 2024 is de Regio Deal gestart, zijn de projecten uitgewerkt en is de programma-organisatie voorbereid en in de eerste helft van 2025 ingericht. Voor het erfgoed zijn grote stappen gezet: de renovatie van Fort Oranje is voorbereid en de plannen voor Batterijen Amsterdam en Rotterdam zijn in procedure. Op de plek van de batterijen, een voor het eiland gevoelige locatie, komt een gedenkplek voor het slavernijverleden. Binnen de pijler Welzijn en Recreatie wordt gewerkt aan de Botanische Tuin en de herontwikkeling van Madam Theatre, inclusief een businesscase en betrokkenheid van de gemeenschap. Voor de zorgvoorzieningen is een functioneel plan opgesteld voor een nieuw Gezondheidscentrum. Op het gebied van de bezoekerseconomie is de toerismemasterplan-studie gestart en zijn nieuwe bewegwijzering en wandelroutes in voorbereiding. Voor een klein eiland als Sint Eustatius is de Regio Deal ambitieus. Het Openbaar Lichaam Sint Eustatius wordt ondersteund door de Rijksoverheid. Gezamenlijk is de ambitie om de batterijen, het fort en het theater gereed te hebben voor Statia Day 2026. Ook wordt gewerkt aan een juridisch-bestuurlijke structuur (“stichting i.o.”) om externe fondsen te werven en de continuïteit van het programma na afloop te borgen. Komend jaar staan de eerste zichtbare fysieke resultaten gepland. Zo wordt gewerkt aan een veerkrachtig Statia, waarin erfgoed, leefkwaliteit en economie elkaar versterken.

Saba

Met deze Regio Deal Saba investeert de Rijksoverheid €5 miljoen in het versterken van de brede welvaart op Saba, de kleinste bijzondere gemeente van Nederland. Het hoofddoel is het realiseren van een Enrichment Center in het dorp St. John's: een moderne, multifunctionele plek voor de sociale, culturele, educatieve en mentale ontwikkeling van jongeren en (jong)volwassenen. Het Openbaar Lichaam Saba leidt het project, in samenwerking met lokale organisaties en scholen. Sinds de start, eind 2024, is het ontwerpproces in volle gang. Het Programma van Eisen is afgerond met input van de community. Architect Lyongo Juliana met een team van experts is aangetrokken voor het ontwerp. De eerste ontwerpen zijn gereed en gepresenteerd tijdens het eerste Rijk-Regio Overleg. Het komende jaar ligt de focus op de technische uitwerking van het definitieve ontwerp en de kostenraming. De voorbereidingen voor de bouw worden getroffen in 2026. De bouw zal duren van,

naar schatting, 3^e kwartaal 2026 tot eerste kwartaal 2028. Parallel aan de bouw worden programma's voor het Enrichment Center ontwikkeld die het onderwijsaanbod verbreden, leer-werktrajecten opzetten en de culturele sector professionaliseren. Ook komen er programma's die de fysieke en mentale gezondheid bevorderen via activiteiten en gezonde voeding. Het centrum wordt een centrale ontmoetingsplek voor culturele verbinding en sociale cohesie voor alle Sabanen, met evenementen die ook kansen bieden voor toerisme. De ontwikkeling van deze programma's omvat een behoefteanalyse en gedetailleerde uitwerking met uitvoeringspartners. Samenwerking met ministeries is essentieel voor brede toegankelijkheid en sociale inclusie. Aanvullend is een Erasmus+ programma gestart voor kennisuitwisseling met vergelijkbare initiatieven in Europa.